

สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน  
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2

ประวิทย์ อ่อนแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

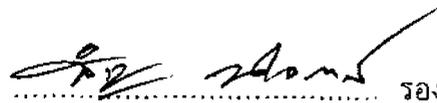
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงาน  
วิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 2 โดยนายประวิทย์  
อ่อนแก้ว เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดมหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร  
การศึกษา



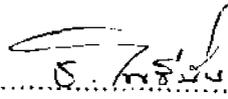
รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สำราญ พงษ์ไธมาส)

วันที่ 13 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2550

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์



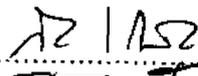
ประธานกรรมการ  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วินัย สมมิตร)



กรรมการ  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชูเกียรติ โพธิ์มัน)



กรรมการ  
(นายมานพ ชมาวิมล)



กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ  
(ดร. สุพจน์ เกิดสุวรรณ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชูเกียรติ โพธิ์มัน มานพ ชมาวิมล
ชื่อนักศึกษา	ประวิทย์ อ่อนแก้ว
สาขา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2549

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 และ 2) เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และสถานที่ตั้งสถานศึกษา การวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวน 240 คน ปีการศึกษา 2549 ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) แบบสอบถามที่ใช้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสภาพภาพของกลุ่มตัวอย่าง เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน คือ ด้านลักษณะหลักสูตร ด้านแนวการบริหารจัดการ ด้านแนวการจัดการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาบุคลากรและด้านแนวการประเมินผล เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (mean) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้านมีสภาพการบริหารงานวิชาการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2. จากการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เมื่อจำแนกตามเพศและตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อจำแนกตามที่ตั้งสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้าน มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ ปานกลาง

4. จากการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ และตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและ รายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อจำแนกตามที่ตั้งสถานศึกษา พบว่า โดยรวมและด้านแนวการบริหารจัดการ ด้านแนวการจัดการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนา ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร และด้านแนวการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านลักษณะหลักสูตรแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏลพบุรี



4. The differences of problems of academic administration in lab schools under Lop Buri Educational Service Area Office 2 in total and in each aspect were not statistic significant when divided by sex and work position. But when divided by school location, they were different with a statistic significance of .05 in total and in 5 aspects; management, learning management, the developing of library and learning resources, personnel development, and measurement and evaluation, while there was no statistic significant different at the aspect of curriculum.

## ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีโดยได้รับความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจากบุคคลหลายท่านโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ชูเกียรติ โพธิ์มัน ประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และนายมานพ ษมาวิมล กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบความถูกต้อง รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้องสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิจัยทุกท่านซึ่งประกอบด้วย ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า ประธานคณะกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล พุฒคำ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรชัย เทียนขาว ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวัณีย์ ศิริโกตาภิรมย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วินัย สมมิตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนห์ สุขเคหา อาจารย์รัชชวรรณ หงษ์นาค ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชูเกียรติ โพธิ์มัน และนายมานพ ษมาวิมล ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนห์ สุขเคหา ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติ โพธิ์ศรีสูง นายต่อศักดิ์ บุญเสื่อ นายสุดใจ มอญรัตน์ และนายอรุณ รักใคร่ในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำ ปรับปรุง แก้ไข

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสอบวิทยานิพนธ์ที่ช่วยกรุณาชี้แนะ เพื่อปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นและขอขอบพระคุณครอบครัว "อ่อนแก้ว" ทุกท่านที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจกับผู้วิจัยมาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาตั้งกล่าวข้างต้น ด้วยความสำนึกในพระคุณตลอดไป

ประวิทย์ อ่อนแก้ว

## สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ความหมายของคำสำคัญ.....	9
ความหมายของสภาพ.....	9
ความหมายของปัญหา.....	9
การบริหารงานวิชาการ.....	10
ความหมายของการบริหารงานวิชาการ.....	10
ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ.....	11
บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ.....	13
กระบวนการและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ.....	17
โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน.....	26
ความเป็นมา.....	26
วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	27
ลักษณะโรงเรียนในฝัน.....	27
เป้าหมายของโครงการ.....	28
วิธีดำเนินการ.....	28
ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	29
เกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนในฝัน.....	30
รูปแบบการบริหารโรงเรียนในฝัน.....	30

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
การบริหารงานวิชาการโรงเรียนในฝัน.....	32
ลักษณะหลักสูตร.....	32
แนวการบริหารจัดการ.....	33
แนวการจัดการเรียนรู้.....	33
แนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้.....	34
แนวการพัฒนาบุคลากร.....	34
แนวทางการประเมินผล.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
งานวิจัยในประเทศ.....	35
งานวิจัยต่างประเทศ.....	38
บทที่ 3    วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
บทที่ 4    ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ลำดับขั้นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
บทที่ 5    สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	75
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	75
สมมติฐานในการวิจัย.....	75
วิธีดำเนินการวิจัย.....	75
สรุปผลการวิจัย.....	76
อภิปรายผล.....	77
ข้อเสนอแนะ.....	83
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	83

	หน้า
บทที่ 5 (ต่อ)	
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	83
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก.....	89
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	90
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ.....	97
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย.....	99
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	106

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

## สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	แสดงเวลาที่ใช้ในการบริหารแยกตามขนาดโรงเรียน.....	12
ตาราง 2	รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในฝัน.....	31
ตาราง 3	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	42
ตาราง 4	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	48
ตาราง 5	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของสภาพการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน.....	49
ตาราง 6	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของสภาพการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายข้อ ด้านลักษณะหลักสูตร.....	50
ตาราง 7	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของสภาพการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายข้อ ด้านแนวการบริหารจัดการ.....	51
ตาราง 8	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของสภาพการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายข้อ ด้านแนวการจัดการเรียนรู้.....	53
ตาราง 9	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของสภาพการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายข้อ ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่ง การเรียนรู้.....	54
ตาราง 10	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของสภาพการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายข้อ ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร.....	55
ตาราง 11	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของสภาพการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายข้อ ด้านแนวการประเมินผล.....	56
ตาราง 12	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน.....	57

	หน้า	
ตาราง 13	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายข้อ ด้านลักษณะหลักสูตร.....	58
ตาราง 14	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายข้อ ด้านแนวการบริหารจัดการ.....	60
ตาราง 15	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายข้อ ด้านแนวการจัดการเรียนรู้.....	62
ตาราง 16	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายข้อ ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้.....	63
ตาราง 17	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายข้อ ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร.....	64
ตาราง 18	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายข้อ ด้านแนวการประเมินผล.....	65
ตาราง 19	การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ.....	67
ตาราง 20	การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและแต่ละด้าน จำแนกตามตำแหน่ง.....	68
ตาราง 21	การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและแต่ละด้าน จำแนกตามที่ตั้งสถานศึกษา.....	69
ตาราง 22	การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ.....	70

	หน้า
ตาราง 23 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและแต่ละด้าน จำแนก ตามตำแหน่ง.....	71
ตาราง 24 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและแต่ละด้าน จำแนก ตามที่ตั้งสถานศึกษา.....	72
ตาราง 25 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและแต่ละด้าน จำแนกตามที่ตั้งสถานศึกษา.....	73

มหาวิทยาลัยราชภัฏลพบุรี

## สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ภาพ 2 แผนภูมิแสดงกระบวนการบริหารงานวิชาการ.....	21

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

## บทที่ 1

### บทนำ

#### ภูมิหลัง

การศึกษานับเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะหากสังคมใดประชากรในสังคมนั้นมีการศึกษาดำ ย่อมจะทำให้สังคมนั้นขาดความรู้ที่จะนำไปใช้แก้ไขปัญหาและพัฒนาไปสู่ความเจริญก้าวหน้าได้ การพัฒนาการศึกษาเพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความสามารถ มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นนั้นจึงนับเป็นส่วนที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เพราะการศึกษาในระดับนี้เป็นการศึกษาที่ต่อเนื่องมาจากการศึกษาในระดับประถมศึกษา และเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการศึกษาในระดับสูงต่อไป แผนพัฒนาการศึกษาแต่ละฉบับในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้มีการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม โดยปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นระยะ ๆ ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้เน้นการพัฒนาคนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการพัฒนาเยาวชนของชาติให้มีคุณภาพที่ทัดเทียมกับนานาชาติทั้งในด้านความรู้ ความสามารถและคุณภาพ การอยู่ร่วมกับประชาคมโลก และนอกจากจะกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพแล้ว ยังมุ่งส่งผลเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายในด้านความเป็นเลิศทางการศึกษาในปี พ.ศ. 2550 อีกด้วย โดยมีเป้าหมายให้การศึกษาขั้นพื้นฐานมีเกณฑ์มาตรฐานขั้นพื้นฐานในด้านบรรยากาศการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านบุคลากรที่สอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ

ดังนั้น สถานศึกษาจึงนับเป็นหน่วยงานสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยจัดการศึกษาให้มีคุณภาพโดยจัดให้เกิดสภาพความสำเร็จใน 3 ด้าน คือ 1) สภาพความสำเร็จที่ตัวผู้เรียน ได้แก่ ความรู้ ความคิด ทักษะกระบวนการในการทำงานการใช้เทคโนโลยี คุณธรรม จริยธรรม 2) สภาพความพร้อมในการดำเนินงาน ได้แก่ การจัดการบริหารในหน่วยงานอย่างมีระบบ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ การแนะแนวและการนิเทศอย่างเป็นระบบ และ 3) สภาพความพร้อมของปัจจัยและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ บุคลากร อาคารสถานที่ สื่อและอุปกรณ์ที่เพียงพอ เหมาะสมทั้งสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เอื้ออำนวย และได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน นอกจากนี้ยังมุ่งหวังให้เยาวชนในวันนี้สามารถเป็นอนาคตที่ดีของชาติได้ในภายภาคหน้า อันหมายถึงเป็นประชากรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สามารถรองรับกับโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้

ด้วยเทคโนโลยีข่าวสารข้อมูลที่ทันสมัย อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 5)

การจัดการศึกษาจึงเป็นไปเพื่อการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวของผู้เรียนแต่ละคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ สมดังเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามมาตรา 6 ที่ได้ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, หน้า 5) และในมาตรา 22 ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 13)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 31 ระบุไว้ว่า กระทรวงมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาและราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 17-18) มาตรา 66 ระบุไว้ว่า ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, หน้า 37-38) และในมาตรา 67 ระบุไว้ว่า รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 38)

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ดังกล่าวทำให้สถานศึกษาต่าง ๆ ต้องปรับเปลี่ยนระเบียบวิธีการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาใหม่ ซึ่งแตกต่างไปจากเดิมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านกระบวนการเรียนการสอนที่มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ตามนโยบายของรัฐบาล การพัฒนาหลักสูตรนับว่ามีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสุจริต เพียรชอบ (2530, หน้า 27-36) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรมัธยมศึกษาของสถานศึกษาในปัจจุบันและในอนาคตไว้ว่า ควรจะมีลักษณะดังนี้ 1) มีการใช้สื่อการสอนมากขึ้น โดยเฉพาะ

ประเภทเครื่องมือที่นักเรียนสามารถใช้ค้นคว้าได้ด้วยตนเองในโรงเรียน 2) โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกแห่งจะมีห้องสมุดและศูนย์การเรียนรู้เป็นแหล่งค้นคว้าวิชาการด้วยตนเองมากขึ้น และ 3) บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนจะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม คือนอกจากจะทำหน้าที่เป็นผู้บริหารแล้วยังจะต้องเป็นผู้ประสานและเป็นผู้นำด้านการเรียนการสอน เป็นผู้จัดบริการศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ ให้กับครู-อาจารย์และนักเรียน และเป็นหัวหน้าโครงการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการเรียนการสอน

รัฐบาลภายใต้การนำของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้ริเริ่มดำเนินโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันขึ้นโดยมีจุดประสงค์เพื่อให้สถานศึกษาในประเทศไทยตำบลละ 1 สถานศึกษา ได้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้ครูและนักเรียนได้มีโอกาสในการสืบค้นข้อมูลจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยมีแผนแบ่งออกเป็น 3 ระยะ โดยเริ่มโครงการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2546 ในระยะแรกนี้มีสถานศึกษาเข้าร่วมโครงการจำนวน 921 สถานศึกษาใน 795 อำเภอ 81 กิ่งอำเภอและ 45 เขตในกรุงเทพมหานคร และจะขยายเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในระยะต่อไปของแผนการดำเนินโครงการ (ผู้จัดการรายสัปดาห์ออนไลน์, เข้าถึงได้จาก <http://www.manager.co.th> (16 กุมภาพันธ์ 2548))

โครงการดังกล่าวนี้นับว่ามีประโยชน์มากต่อสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโดยภาพรวม แต่วัตถุประสงค์ของโครงการที่แท้จริง คือต้องการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งในด้านสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการนั้นยังไม่มีมีการตรวจสอบไว้ว่าโครงการนี้ประสบผลสำเร็จตามที่มีการคาดหวังไว้หรือไม่เพียงใด

การสำรวจสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันนับเป็นสิ่งที่จะช่วยให้อาจารย์ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันด้านการบริหารงานวิชาการได้รู้สภาพและปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน ซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและประสิทธิภาพในการสอนของครูในสถานศึกษานั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี และเป็นข้อมูลให้รัฐบาลนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินโครงการนี้ในระยะต่อไป

### ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง และสถานที่ตั้งของสถานศึกษา

### ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ทราบข้อมูลสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ซึ่งจะนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝันและหน่วยงานตรวจสอบภายใน ที่จะใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันให้มีประสิทธิภาพต่อไป

### ขอบเขตของการวิจัย

#### 1. ขอบเขตเนื้อหา

สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2

#### 2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

##### 2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการประเมินในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2548

โดยแยกออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน	17 คน
2. ครู	จำนวน	219 คน
3. คณะกรรมการสถานศึกษา	จำนวน	105 คน

รวมทั้งสิ้น 341 คน

##### 2.2 กลุ่มตัวอย่าง

2.2.1 หาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 240 คน

2.2.2 เนื่องจากประชากรมีความแตกต่างกันตามสถานภาพต่อความคิดเห็น จึงใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) เพื่อให้ได้ตัวแทนของทุกสถานภาพ (สุวริย์ สิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 122)

2.2.3 จำนวนจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานภาพได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 17 คน ครู 143 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา 80 คน

2.2.4 สุ่มตัวอย่างตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานภาพตามข้อ 2.2.3 โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

### 3. ตัวแปรที่ศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาออกได้ ดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น

3.1.1 เพศ แบ่งเป็นเพศชาย และเพศหญิง

3.1.2 ตำแหน่ง แบ่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ช่วย กับครูผู้สอน

3.1.3 ที่ตั้งสถานศึกษา แบ่งเป็น ในเขตเทศบาล กับนอกเขตเทศบาล

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน แบ่งเป็น

3.2.1 ลักษณะหลักสูตร

3.2.2 แนวการบริหารจัดการ

3.2.3 แนวการจัดการเรียนรู้

3.2.4 แนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้

3.2.5 แนวการพัฒนานักวิชาการ

3.2.6 แนวการประเมินผล

### นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพ หมายถึง สภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน
2. ปัญหา หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน
3. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันที่สามารถพัฒนาหลักสูตร และจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายและไร้ขีดจำกัด (unconventional curriculum and learning) โดยอาศัยความร่วมมือและการสนับสนุนร่วมกัน (participation and supports) ระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียน และชุมชน ด้วยระบบบริหารจัดการที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ ในการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักเรียน ครู อาจารย์และชุมชน (all for education) เป็นโรงเรียนที่มุ่งพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทั้งด้านวิชาการและการประกอบอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพตามความสามารถ รักการแสวงหาความรู้อย่างไม่สิ้นสุด รู้ทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถแข่งขันกับสังคมโลกได้ใน 6 ด้าน คือ

3.1 ลักษณะหลักสูตร หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในฝันต้องมีมาตรฐานและสาระการเรียนรู้มุ่งสู่ความเป็นเลิศ (advanced programmed)

3.2 แนวการบริหารจัดการโรงเรียนใช้การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (PDCA) ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและนวัตกรรมใหม่ๆ (คิดนอกกรอบ)

3.3 แนวการจัดการเรียนรู้โรงเรียนต้องจัดการเรียนรู้เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ (child-centered) อย่างแท้จริง

3.4 แนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้โรงเรียนจะสามารถพัฒนานักเรียนได้เต็มศักยภาพตามที่คาดหวังได้ ต้องมีห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

3.5 แนวการพัฒนาบุคลากรครูผู้สอนเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน

3.6 แนวการประเมินผล แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ การประเมินผลการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ต้องใช้วิธีการที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้และเอื้อต่อการเทียบโอนผลการเรียนได้อย่างคล่องตัว การประเมินคุณภาพภายในโรงเรียน (การประกันคุณภาพภายใน) การพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืนได้ ต้องอาศัยกลไกบางประการเป็นตัวขับเคลื่อน การประกันคุณภาพภายใน (quality assurance) เป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพรูปแบบหนึ่ง ซึ่งมุ่งพัฒนาคุณภาพทั้งโรงเรียน ภารกิจของการประกันคุณภาพภายในตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

4. โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน หมายถึง โครงการที่รัฐบาลเป็นผู้สั่งการให้สถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนในสถานศึกษา เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ ความสามารถในการเรียนการสอนของครูและนักเรียนโดยการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต

5. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2

6. ครู หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2

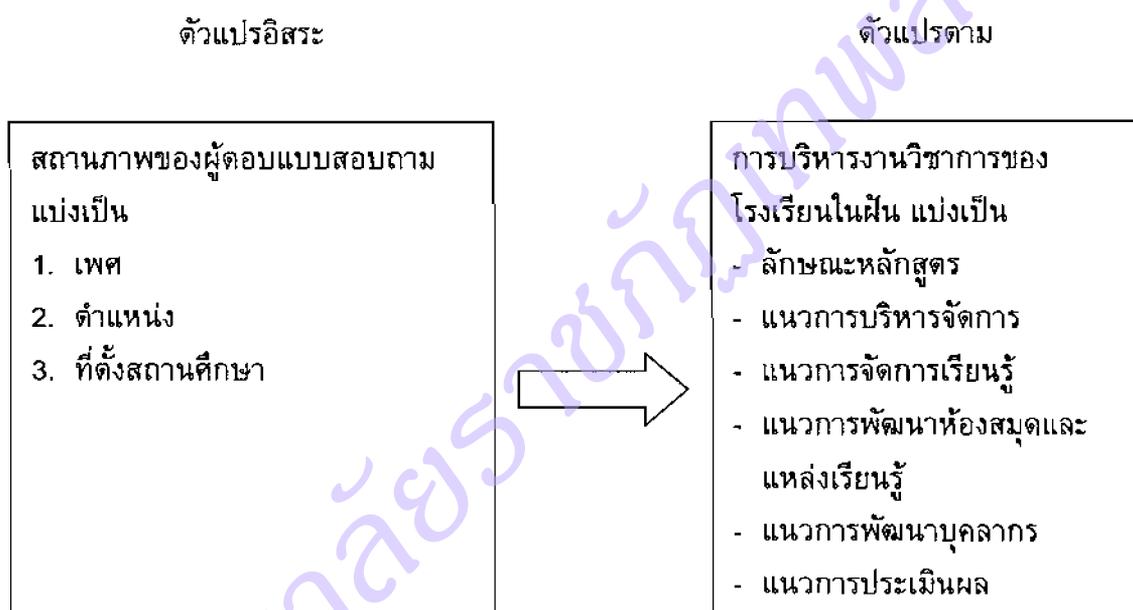
7. คณะกรรมการสถานศึกษา หมายถึง ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนครู ตัวแทนองค์กรชุมชน ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตัวแทนศิษย์เก่า ตัวแทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนา ตัวแทนผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารสถานศึกษา

8. ที่ตั้งสถานศึกษา หมายถึง เขตพื้นที่ที่สถานศึกษาดังอยู่ แบ่งออกเป็นสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล กับสถานศึกษาที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล

### กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวความคิดในการศึกษา สภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยศึกษาข้อมูลจากกลุ่มผู้บริหาร ครูโรงเรียนในฝันและคณะกรรมการสถานศึกษา ในด้านการบริหารงาน

วิชาการของโรงเรียนในฝัน ใน 6 ด้าน คือ ลักษณะหลักสูตร แนวการบริหารจัดการ แนวการจัดการเรียนรู้ แนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ แนวการพัฒนาบุคลากรและแนวการประเมินผล ซึ่งนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดได้ ดังนี้



ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

#### สมมติฐานของการวิจัย

สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เมื่อจำแนกตาม เพศ ตำแหน่งและที่ตั้งสถานศึกษามีความแตกต่างกัน

## บทที่ 2

### เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะได้  
นำเสนอตามลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของคำสำคัญ
  - 1.1 ความหมายของสภาพ
  - 1.2 ความหมายของปัญหา
2. การบริหารงานวิชาการ
  - 2.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
  - 2.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
  - 2.3 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ
  - 2.4 กระบวนการและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
3. โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน
  - 3.1 ความเป็นมา
  - 3.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ
  - 3.3 ลักษณะโรงเรียนในฝัน
  - 3.4 เป้าหมายของโครงการ
  - 3.5 วิธีดำเนินการ
  - 3.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับ
  - 3.7 เกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนในฝัน
  - 3.8 รูปแบบการบริหารโรงเรียนในฝัน
4. การบริหารงานวิชาการโรงเรียนในฝัน
  - 4.1 ลักษณะหลักสูตร
  - 4.2 แนวการบริหารจัดการ
  - 4.3 แนวการจัดการเรียนรู้
  - 4.4 แนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้
  - 4.5 แนวการพัฒนาบุคลากร
  - 4.6 แนวทางการประเมินผล
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

## ความหมายของคำสำคัญ

### 1. ความหมายของสภาพ

ได้มีนักวิชาการศึกษาให้ความหมายของคำว่าสภาพไว้ ดังนี้

จิตการุณ วัชรราชันย์ (2544, หน้า 7) กล่าวว่า สภาพ หมายถึง ลักษณะที่รับรู้ได้ ถึงการบริหารงานการจัดและดำเนินการด้านการบริหาร โดยผู้รับผิดชอบจะต้องดำเนินการใน ด้านการวางแผน การปฏิบัติงาน การตรวจสอบและการปรับปรุงแก้ไข

หยด คนโททอง (2544, หน้า 6) กล่าวว่า สภาพ หมายถึง สภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับ กระบวนการประเมินผล

ทวน เทียงเจริญ (2546, หน้า 9) กล่าวว่า สภาพ หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานที่ เป็นจริงเกี่ยวกับการบริหาร

คมกฤษ คัมภีรานนท์ (2546, หน้า 7) กล่าวว่า สภาพ หมายถึง สภาพที่เป็นจริง เกี่ยวกับการดำเนินการบริหาร

บุญเลิศ รอดเชื้อ (2547, หน้า 7) กล่าวว่า สภาพ หมายถึง สภาพที่พบหรือที่ เป็นอยู่ในการดำเนินการบริหารงาน

จากความหมายต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า สภาพ หมายถึง สภาพที่เป็น อยู่จริงหรือสภาพที่เป็นจริงของการดำเนินงานนั้น ๆ

### 2. ความหมายของปัญหา

ได้มีนักวิชาการศึกษากล่าวถึง ปัญหา ไว้ดังนี้

จิตการุณ วัชรราชันย์ (2544, หน้า 7) กล่าวว่า ปัญหา หมายถึง อุปสรรคในการ บริหารงานการจัดและดำเนินการด้านการบริหาร

หยด คนโททอง (2544, หน้า 6) กล่าวว่า ปัญหา หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้อง เกี่ยวกับกระบวนการ

คมกฤษ คัมภีรานนท์ (2546, หน้า 7) กล่าวว่า ปัญหา หมายถึง อุปสรรคหรือ ข้อขัดข้องเกี่ยวกับกระบวนการบริหาร

ทวน เทียงเจริญ (2546, หน้า 9) กล่าวว่า ปัญหา หมายถึง อุปสรรค หรือข้อขัดข้อง เกี่ยวกับการบริหารงาน

บุญเลิศ รอดเชื้อ (2547, หน้า 7) กล่าวว่า ปัญหา หมายถึง สภาพที่พบหรือที่ เป็นอยู่อันเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงาน

จากความหมายต่างๆ ที่ได้กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ปัญหา หมายถึง อุปสรรคหรือ ข้อขัดข้องในการดำเนินงานที่ทำให้ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

## การบริหารงานวิชาการ

### 1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

ภิญโญ สาธร (2526, หน้า 624) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึงกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ ผลดีมีประสิทธิภาพที่สุด เพราะหน้าที่ของสถานศึกษาหรือโรงเรียนทุกแห่ง คือ การให้ความรู้ในด้านวิชาการแก่ผู้เรียน ผู้บริหารหรือครูใหญ่เป็นผู้นำทางวิชาการมีทำงานร่วมกับครูให้คำแนะนำและประสานงานให้ทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527, หน้า 151) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึงการดำเนินงานทุกชนิดเพื่อจะส่งเสริมพัฒนาหรือปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับครูหรือนักเรียนก็ตาม

กิติมา ปรีดีดิถก (2532, หน้า 47) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึงการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียน เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารเป็นผู้นำทางวิชาการเป็นผู้ให้คำแนะนำและประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนอกจากให้มีความเข้าใจเนื้อหาวิชาแล้ว ปัจจุบันงานวิชาการยังหมายรวมถึงการอบรมศีลธรรมจรรยาและความประพฤติของนักเรียนเพื่อให้เป็นคนดี มีความสุขความพอใจตามอัตภาพและสภาพความเป็นอยู่ ตลอดจนช่วยเหลือแม่แก่เพื่อนบ้านและสังคมตามสมควรด้วย

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, หน้า 16) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้สูงสุดแก่ผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536, หน้า 391) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีให้เหมาะสมกับเป้าหมายของหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุงในด้านหลักสูตร 2533) อย่างมีประสิทธิภาพ

กมล ภูประเสริฐ (2544, หน้า 6) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา หมายถึงการบริหารที่เกี่ยวกับพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายของภารกิจของสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังนั้น

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียนเพื่อส่งเสริม ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีตามเป้าหมายของหลักสูตร และมีประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน โดยมีผู้บริหารเป็นผู้ให้คำแนะนำและเป็นผู้ประสานงานให้ทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

## 2. ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการนับว่าเป็นงานที่สำคัญของโรงเรียนจุดมุ่งหมายของงานวิชาการนั้นอยู่ที่ การสร้าง นักเรียนให้มีความรู้ มีคุณภาพสามารถประกอบอาชีพได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นักการศึกษา ดังนี้

นงเยาว์ ชวราศรีสุทธิ (2529, หน้า 8) กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่ สำคัญที่สุดเพราะเป็นงานหลักและงานหัวใจของโรงเรียน เนื่องจากจุดประสงค์อันดับแรกในการ ตั้งโรงเรียนขึ้นมาก็เพื่อจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาเด็กนั่นเอง ส่วนงาน อื่นๆ นั้นเป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

รวีวรรณ เสวตามร (2529, หน้า 43-45) กล่าวถึงงานที่นับว่าเป็นหัวใจของการ บริหารโรงเรียนก็คือ งานวิชาการ เพราะจุดมุ่งหมายของการมีโรงเรียนโดยส่วนรวมก็คือการ จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความสุข ตามนโยบาย การจัดการศึกษาของชาติ ซึ่งเน้นจุดมุ่งหมายแตกต่างกันตามแต่ระดับชั้น ดังนั้นจึงจำเป็นอย่าง ยิ่งที่ผู้บริหาร โรงเรียนจะพยายามกระทำทุกวิถีทางเพื่อให้งานวิชาการของโรงเรียนดำเนินไป ด้วยวิธีการที่ถูกต้องบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้และมีความเป็นเลิศทางวิชาการ เพราะผู้บริหาร โรงเรียนเปรียบเหมือนธงชัยที่จะมาซึ่งความสำเร็จของโรงเรียน

ไพศุรีย์ ลินลารัตน์ (2530, หน้า 6) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียน งานธุรการเป็นสมองและงานประสานสัมพันธ์กับชุมชนเป็นใบหน้าของโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531, หน้า 18) ได้ให้ความเห็น ไว้ว่างานที่ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาต้องดำเนินการในโรงเรียนมีอยู่ 6 งาน งานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญที่สุดส่วนงานอื่นๆ เป็นงานที่สนับสนุนในการดำเนินงานวิชาการให้สมบูรณ์ ยิ่งขึ้นโดยโรงเรียนสามารถพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้

ไพโรจน์ ชูช่วย (2532, หน้า 14) กล่าวสนับสนุนไว้ว่างานวิชาการเป็นงานสำคัญ อันดับแรกและมุ่งประโยชน์ที่จะเกิดกับนักเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งผู้บริหารต้องปฏิบัติงานวิชาการให้ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

กิติมา ปรีดีติลล (2532, หน้า 48) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของงานวิชาการเป็น งานหลักของโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนประเภทใด มาตรฐานหรือคุณภาพมักจะได้รับ พิจารณาจากผลงานวิชาการเป็นสำคัญ

จากแนวคิดของนักการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าการบริหารงานในสถานศึกษานั้นจะ ต้องให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

โดยทั่วไปภารกิจหรืองานในสถานศึกษา โดยเฉพาะในโรงเรียนมักจะถูกแยกเป็น 6 งานในบางสถานศึกษาจะแยกย่อยมากหรือน้อยกว่านี้ก็ขึ้นอยู่กับปริมาณของนักเรียนของสถานศึกษานั้นๆ แต่ไม่มีสถานศึกษาหรือโรงเรียนใดไม่ได้จัดให้มีงานด้านวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญหรือเรียกได้ว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษาหรือโรงเรียน ส่วนงานด้านบุคลากร ชุรการ กิจการนักเรียนและงานอื่นๆ เป็นงานที่มาสนับสนุนงานวิชาการให้มีคุณภาพ ดังนั้นงานวิชาการจึงมีค่าใช้จ่ายให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ทำเลขเก่งเท่านั้น แต่ยังคงรวมถึงการดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข งานวิชาการยังเน้นถึงการออกไปประกอบอาชีพ และเป็นงานที่รับผิดชอบต่อคุณภาพของพลเมือง ที่จะออกไปช่วยพัฒนาประเทศในอนาคตด้วย

เมื่องานวิชาการเป็นงานที่สำคัญ ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องใช้เวลาในการบริหารให้มากกว่างานอื่นๆ จากผลสรุปในการประชุมระดมความคิดของครูปฏิบัติการสอน ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาศึกษานิเทศก์ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด ได้เสนอแนะว่าผู้บริหารโรงเรียนควรใช้เวลาในการบริหารงานวิชาการเช่น ด้านการวางแผนและโครงการ การควบคุม กำกับและนิเทศ เฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 12-13 ชั่วโมง หรือประมาณร้อยละ 35 ของเวลาทั้งหมด ถ้าจะเปรียบเทียบเวลาของแต่ละงานที่ผู้บริหารควรใช้ในการบริหารงานต่างๆ ในรอบสัปดาห์(35 ชั่วโมง) แยกตามขนาดโรงเรียนได้ดังตารางต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528, หน้า 16)

ตาราง 1 แสดงเวลาที่ใช้ในการบริหารแยกตามขนาดโรงเรียน

งานบริหารโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน		
	ใหญ่	กลาง	เล็ก
วิชาการ	12	12	13
บุคลากร	6	6	5
กิจการนักเรียน	6	6	6
ชุรการและการเงิน	5	5	4
อาคารสถานที่	4	3	3
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	2	3	4
รวม	35	35	35

จากตาราง 1 จะเห็นว่าผู้เกี่ยวข้องกับงานการศึกษา เล็งเห็นถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ และได้กำหนดสัดส่วนเวลาไว้มากที่สุดเพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนได้นำมาเป็นแนวทางในการแบ่งเวลาให้เหมาะสมกับความสำคัญของงานแต่ละงาน

ครูผู้สอนให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเวลาที่ใช้ในการบริหารงานวิชาการจะมีมากที่สุดไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดใดก็ตาม

ดังนั้นผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนจึงควรจัดสิ่งต่างๆ ให้สมดุลเกื้อกูลส่งเสริมแก่กันและที่สำคัญคือไม่เน้นงานด้านอื่นๆ เพียงหนึ่งหรือหลายด้านจนละเลยงานวิชาการ ทั้งนี้เพราะข้อผูกพันของโรงเรียนที่มีต่อสังคมก็คือให้การศึกษาแก่เด็กให้มีคุณภาพ โดยจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพโรงเรียนใดจะมีมาตรฐานดีเพียงใดคงไม่เน้นเฉพาะด้านบริเวณ อาคารสถานที่วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ เท่านั้น แต่ต้องรวมถึงงาน อื่นๆ โดยเฉพาะผลงานวิชาการเป็นสำคัญ

### 3. บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ

ผู้บริหารถือว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อหน่วยงาน ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและต่อผลงานอันเป็นส่วนรวม สมรรถภาพของผู้บริหารเป็นดัชนีบ่งความสำเร็จของการบริหาร ดังนั้นการที่ผู้บริหารได้มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการบริหารงานวิชาการจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้การจัดการศึกษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ภิญโญ สาธร (2526, หน้า 325 – 326) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร ในการปรับปรุงงานวิชาการ ซึ่งมีหลักการสำคัญที่ควรระลึกอยู่ 15 อย่าง ดังนี้

1. พิจารณาหลักสูตรที่ใช้อยู่โดยรอบคอบ ให้รู้วัตถุประสงค์สำคัญของการสอน รายวิชา รู้เนื้อหาของวิชาที่จะต้องสอนตามหลักสูตรว่ามีอะไรบ้าง มีกิจกรรมอะไรบ้างที่ควรนำมาปฏิบัติในการสอนเพื่อเสริมหลักสูตรหรือเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจวิชานั้น ๆ ของนักเรียน

2. พิจารณาแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบโดยรอบคอบ คู่มือเนื้อหาของแบบเรียนหรือหนังสืออ่านประกอบตรงกับหลักสูตรเพียงใด ตอนใดขาดตกบกพร่องก็จะได้หาทางเพิ่มเติมเท่าที่ควรแบบฝึกหัดต่างๆ ห่วยบทรเรียนเหมาะสมเพียงใดบางที่ครูที่สอนจำเป็นจะต้องเพิ่มเติมแก้ไขหรือปรับปรุงด้วยตนเองตามความเหมาะสม

3. ในกรณีที่มีประมวลการสอนอยู่แล้ว ครูจะต้องร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมและความสมบูรณ์ของประมวลการสอนด้วย การพิจารณาดังกล่าวควรเปรียบเทียบกับทางปฏิบัติด้วย เพราะบางที่ประมวลการสอนบางตอนไม่อาจปฏิบัติได้สมบูรณ์หรือไม่สะดวกที่จะสอนตามลำดับนั้น ๆ ก็อาจต้องแก้ไขปรับปรุงเสียใหม่ให้เหมาะสม ถ้ายังไม่มีประมวลการสอนผู้บริหารต้องเป็นผู้นำให้ครูร่วมกันจัดทำขึ้นใช้ในโรงเรียนด้วยตนเอง เพื่อเป็นแนวทางควบคุมการสอนให้อยู่ในระเบียบแบบแผน และตรงกับเป้าหมายของหลักสูตร

4. พิจารณาข้อสอบวิชาต่างๆ ที่เคยจัดสอบมาแล้ว เพื่อให้ทราบแนวทางของข้อสอบ เพราะโดยปกติข้อสอบแสดงวัตถุประสงค์ของการสอนวิชานั้นๆ ออกมาชัดเจนดีกว่าหลักสูตรเสียอีก แนวทางข้อสอบจะช่วยครูได้มากในการสอนให้ถูกต้องทิศทาง

5. การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรหรือการเปลี่ยนแปลงแบบเรียนไม่มีประโยชน์เลย ถ้าครูไม่ยอมเปลี่ยน วิธีการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนและสภาพแวดล้อม การปรับปรุงการสอนของครูมีความสำคัญเหนือ กว่าการปรับปรุงหลักสูตรและแบบเรียน ดังนั้นการอบรมครูให้รู้วิธีการใหม่ๆ ในการสอนโดยผู้ทรงคุณวุฒิมีส่วนช่วยปรับปรุงงานวิชาการได้มาก ผู้บริหารจึงควรจัดให้มีการแสดงปาฐกถาในด้านวิชาการ โดยเฉพาะเรื่องวิธีสอนให้ครูได้ฟังเป็นครั้งคราว ปาฐกถาดังกล่าวอาจเป็นการเสริมความรู้ในด้านเนื้อหา วิชาที่ครูต้องสอนหรือเกี่ยวกับวิธีสอนก็ได้ทั้งนั้น แต่ควรให้ผู้แสดงปาฐกถาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะวิชานั้นๆ จริงๆ จึงจะได้ผล

6. ในด้านนักเรียน ผู้บริหารควรจัดให้ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไปมาบรรยายวิธีการเรียนที่จะก่อให้เกิดผลดีเป็นครั้งคราว ถ้าเป็นไปได้ควรให้ศิษย์เก่าของโรงเรียนที่ได้รับความสำเร็จจากการเรียนและการทำงานมาแล้วเป็นผู้บรรยาย จะได้กระตุ้นใจหรือบำรุงขวัญให้นักเรียนขยันขันแข็งในการเรียนได้มากขึ้นเป็นการส่งเสริมวิชาการอีกแรงหนึ่ง

7. การกำหนดให้ครูในโรงเรียน ผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้บรรยายพิเศษในการประชุมนักเรียนบางชั้นทั้งโรงเรียนซึ่งจัดให้มีเป็นครั้งคราว ช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้พิเศษเพิ่มเติมได้มาก ผู้บริหารจึงควรจัดให้มีเป็นประจำอย่างน้อยหนึ่งครั้งในภาคเรียนหนึ่ง ๆ

8. ควรนำผลการสอบของแต่ละชั้นมาวิเคราะห์ทุกสิ้นปีการศึกษา อาจนำคะแนนที่นักเรียนสอบได้มาวิเคราะห์ให้รู้ว่าคะแนนสูงสุดต่ำสุดเท่าใด คะแนนมัธยฐานเท่าใด ครูจะรู้วิธีสอนวิชานั้นๆ ได้ผลเพียงใด ถ้าคะแนนที่นักเรียนสอบได้กระจัดกระจายมาก แสดงว่าการสอนไม่มีประสิทธิภาพ ถ้าคะแนนเกาะกลุ่มในทางสูงแสดงว่าการสอนได้ผลแต่ถ้าคะแนนเกาะกลุ่มในทางต่ำอาจจะเพราะสอนไม่ดีนักเรียนไม่เข้าใจไม่รู้เรื่องจึงพากันสอบตกส่วนมากก็ได้ ในปีการศึกษาถัดไปผู้บริหารจะตักเตือนครูผู้สอนวิชานั้นๆ ให้แก้ไขปรับปรุงการสอนเสียใหม่

9. ผู้บริหารควรชักจูงให้ครูทุกคนอ่านหนังสือหรือตำราวิชาครูเสียบ้างเป็นครั้งคราว แม้จะเคยเรียนมาแล้ว แต่เมื่อเวลาผ่านไปความรู้ทางวิชาครูอาจจะบกพร่องไปก็ได้ หนังสือวิชาครูของผู้ทรงคุณวุฒิต่างๆ ควรมีประจำตู้หนังสือสำหรับครูให้ครูหยิบฉวยมาอ่านได้สะดวกทุกเวลา

10. ควรมีการประชุมเพื่ออภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับการสอนและการเรียนของนักเรียนเสียบ้างอย่างน้อยภาคเรียนหนึ่งควรทำได้สัก 2 ครั้ง

11. ผู้บริหารควรไปเยี่ยมห้องเรียนขณะครูสอนเสียบ้าง ให้รู้ว่าในโรงเรียนครูเขาสอนกันอย่างไร และควรทำเป็นประจำจนครูรู้สึกเป็นของธรรมดาที่ผู้บริหารมาขอดูการสอน

12. ผู้บริหารควรชักจูงให้ครูน้อยที่มีชั่วโมงว่างเข้าไปนั่งดูเพื่อนครูสอนเสียบ้างจะได้ช่วยกันตักเตือนแก้ไขวิธีสอนให้ดีขึ้นและบางที่อาจเกิดความคิดดี ๆ นำมาแก้ไขปรับปรุงตนเองก็ได้

13. ผู้บริหารไม่ควรแสดงการสอนให้ครูน้อยดูด้วยตนเอง เพราะอาจผิดพลาดได้แต่ถ้าอยากให้ครูเห็นวิธีการดี ๆ อาจเชิญครูอื่นที่เห็นว่ามีความสามารถมาแสดงให้ดูจะดีกว่า ฟังระลึกเสมอว่าวิธีสอนของใครก็ของคนนั้นยากที่จะเลียนแบบกันได้เพราะบุคลิกภาพของครูแต่ละคนไม่เหมือนกันนักเรียนแต่ละห้องเรียนก็ไม่เหมือนกัน

14. ในระหว่างหยุดเรียนปลายปี โรงเรียนควรจัดให้มีการสัมมนาของคณะครูทั้งโรงเรียนเสียบ้าง เพื่อให้ครูมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอน ในบรรยากาศทางวิชาการในการนี้โรงเรียนอาจเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมาสมทบด้วยก็ได้

15. ส่งครูไปร่วมอบรมครูที่คุรุสภา วิทยาลัย มหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานอื่นเมื่อเขาจัดขึ้นเป็นครั้งคราวเสียบ้างเป็นการเปิดโอกาสให้ครูได้เปิดหูเปิดตา เห็นโลกกว้างแทนที่จะเห็นแต่โรงเรียนของตนเองเพียงอย่างเดียว

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2539, หน้า 191 - 192) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารในการจัดการงานสนับสนุนงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ดังนี้

1. การจัดสายงานเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารที่จะต้องพิจารณาว่า โรงเรียนที่รับผิดชอบอยู่ควรมีการจัดแบ่งหน่วยงานอย่างไรภายในเป็นกี่หน่วยงานและในการจัดหน่วยงานนี้ผู้บริหารจะต้องพิจารณาให้รอบคอบถึงสิ่งต่างๆ คือ

1.1 ความจำเป็นที่จะต้องมีหน่วยงานนั้น

1.2 ความพร้อมของโรงเรียนทั้งในด้านทรัพยากร และบุคลากรว่าจะมีเพียงพอสำหรับดำเนินงานหรือไม่

1.3 ปริมาณของงานทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

2. การจัดบุคลากรเข้าสายงาน สายงานที่ดั่งขึ้นใหม่จำเป็นต้องมีผู้รับผิดชอบในการทำงานผู้บริหารจะต้องพิจารณาจัดบุคลากรลงในสายงานแต่ละงาน ให้เหมาะสมกับงานและความสามารถของบุคลากร การจัดบุคลากรเข้าสายงานอาจจะทำได้ 2 วิธี คือ การพิจารณาตามความสมัครใจ และการพิจารณาตามความสามารถซึ่งในบางครั้งผู้บริหารอาจจะต้องใช้ทั้งสองประการคือผู้ที่มีความสามารถและสมัครใจเข้าทำงานด้วย

3. การจัดหาทรัพยากรและเครื่องอำนวยความสะดวกในการทำงาน การปฏิบัติงานต่างๆ จำเป็นจะต้องมีเครื่องมือประกอบ เช่น งานการเงินจำเป็นต้องมีเครื่องคำนวณเลข งานประเมินผลหรือทำแบบทดสอบจำเป็นต้องมีเครื่องพิมพ์ดีด เครื่องอัดสำเนา เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นหน้าที่ของผู้บริหารจะต้องจัดหาให้

4. การจัดอบรมเพิ่มพูนความรู้บุคลากร งานสนับสนุนวิชาการบางอย่าง เช่น งานการเงินพัสดุ งบประมาณหรืองานอื่นๆ ที่จะต้องทำตามระเบียบต่างๆ และระเบียบเหล่านั้น

มักจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงอยู่ตลอดเวลาผู้บริหารก็ควรจะหาทางให้ผู้รับผิดชอบได้ทราบการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นด้วย โดยอาจจะส่งเข้ารับการอบรม สัมมนาหรือศึกษาดูงานก็ได้

5. การวางแผนการดำเนินงาน เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นมากประการหนึ่งซึ่งผู้บริหารควรจะได้กำหนดแผนการดำเนินงานวางงานต่างๆ ควรจะดำเนินงานอย่างไรและมีขั้นตอนอย่างไรบ้าง แผนการดำเนินงานควรเป็นแผนที่ค่อนข้างแน่นอนและรัดกุม เพื่อที่จะได้เป็นการเตรียมตัวในการดำเนินงานไว้ล่วงหน้า

6. การจัดการประเมินผลการทำงาน ในการดำเนินงานอะไรก็ตาม ผู้บริหารควรจะได้มีการติดตามและประเมินผลเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่องกัน ทั้งนี้เพื่อหาทางปรับปรุงหรือช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดังๆ ที่เกิดขึ้นในการทำงาน จุดอ่อนประการหนึ่งของผู้บริหารคือการขาดการติดตามผลหรือการประเมินผลการทำงาน กล่าวคือ เมื่อสั่งงานใดไปแล้วก็มักจะปล่อยให้เป็นที่ของผู้รับผิดชอบแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานเอง ผู้บริหารคอยรับทราบเมื่อการดำเนินงานเสร็จสิ้นแล้ว ข้อที่ผู้บริหารควรระวังก็คือ การติดตามและดูแลการดำเนินงานนั้น อย่าให้เป็นก้าวก่ายอำนาจในการดำเนินงานของผู้รับผิดชอบจนเกินไปนัก จนทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนไม่มีอิสระในการทำงาน ถ้าเป็นเช่นนี้แล้วจะทำให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดีในการทำงาน

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, หน้า 8-10) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

#### 1. ผู้บริหารควรจะได้คำนึงถึงหลักการบริหาร

1.1 มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่ชัดเจน ผู้บริหารต้องเข้าใจถึงเป้าหมายของสถานศึกษาว่าเป็นไปในทิศทางใด จึงจะจัดงาน จัดคน จัดเงิน จัดวัสดุอุปกรณ์ได้เหมาะสม

1.2 ต้องมีเทคนิควิธีการในการบริหารงาน การบริหารงานทุกประเภทต้องมีเทคนิค วิธีการ ขั้นตอนและกระบวนการ งานที่ควรจะมีระบบ มีความรอบคอบ จึงจะทำให้งานดำเนินไปด้วยดี

1.3 มีการประเมินผล เมื่อได้ดำเนินกิจการใดควรจะได้มีการประเมินผลและติดตามผลเพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงงานได้ดีขึ้น การทำงานที่ขาดการประเมินผลจะไม่ช่วยในการพัฒนาสถานศึกษา

2. ผู้บริหารต้องมีเทคนิคการบริหาร ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้บริหารเพราะจะทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ เทคนิคที่ผู้บริหารควรจะรู้และฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ มีดังนี้

2.1 เทคนิคการบริหารงาน ผู้บริหารต้องใช้การตัดสินใจอย่างรอบคอบ โดยอาศัยข้อมูลและเหตุผลอย่าตัดสินใจด้วยอารมณ์และความคิดเห็นส่วนตัวควรมีการรับฟังอีกฝ่ายหนึ่งด้วยใจเป็นธรรม

2.2 เทคนิคการสั่งงานต้องสั่งอย่างชัดเจน ให้เข้าใจง่าย ถูกต้องตามกาลเทศะให้เหมาะสมกับบุคคลเพื่อจะได้นำไปปฏิบัติได้ ต้องระมัดระวังการใช้วาจาที่สุภาพ มีมารยาท และน้ำเสียง ท่าทีวาจาที่เหมาะสม

2.3 เทคนิคในการรับฟังความคิดเห็น ผู้บริหารควรรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย สร้างบรรยากาศให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถแสดงความคิดเห็นได้ และควรพิจารณาว่าจะนำความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาไปปฏิบัติได้หรือไม่

2.4 เทคนิคในการติชม การติชมให้เหมาะสมกับกาลเทศะและติชมในเรื่องผลงาน การติชมควรยึดหลักติเพื่อก่อนและชมเพื่อสร้างสรรคให้เกิดกำลังใจ ยกย่องชมเชยด้วยความจริงใจ

2.5 เทคนิคในการก่อให้เกิดระเบียบวินัยผู้บริหารจะเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานให้มีระเบียบวินัย การวางระเบียบวินัยควรคำนึงถึงความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้ และควรแจ่งให้ทราบล่วงหน้าเพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถเข้าใจและนำไปปฏิบัติได้ รวมทั้งต้องมีมาตรการในการควบคุมการปฏิบัติตามระเบียบวินัย

2.6 เทคนิคในการวางตน ผู้บริหารควรวางตนเป็นตัวอย่าง มีความเที่ยงตรง ยุติธรรม ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง แจกจ่ายงานให้ทั่วถึง ไม่ควรสนิทสนมกับผู้ใดโดยเฉพาะ ทำตนให้เป็นมิตรและเป็นที่ยกย่องให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา

2.7 เทคนิคการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานเข้าร่วมงานสังคม เป็นประธานในพิธีรวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์กับภายนอก

2.8 เทคนิคในการเพิ่มสมรรถภาพให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีความก้าวหน้าในการทำงาน ทำงานตามความรู้ความสามารถของตนและมีโอกาสจะได้เลื่อนตำแหน่ง รวมทั้งการเป็นที่ปรึกษาให้กำลังใจกับผู้ใต้บังคับบัญชา

สรุปบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารจะเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อหน่วยงาน ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและต่อผลงานอันเป็นส่วนรวมสมรรถภาพของผู้บริหารเป็นดัชนีหนึ่งความสำเร็จของการบริหาร ดังนั้น ผู้บริหารที่ดีจึงควรเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการบริหารงานวิชาการซึ่งจะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้การจัดการศึกษาสำเร็จลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ

#### 4. กระบวนการและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

องศ์การ อินทรมพรรย์ (2526, หน้า 164-165) ได้สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารไว้ 3 ลักษณะใหญ่ๆ ด้วยกันคือ

1. การจัดกระบวนการบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจของงานบริหารที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพของงานวิชาการ กระบวนการบริหารงานวิชาการแบ่งออกได้ดังนี้

1.1 การวางแผนงานวิชาการ โรงเรียนจะต้องวางแผนนโยบายในการปฏิบัติงานวิชาการ จัดระบบงาน กำหนดวิธีการ จัดบุคลากรในการปฏิบัติงาน จัดทำโครงการและ

แผนปฏิบัติงานเพื่อให้ดำเนินไปตามเป้าหมายของแผนงานและโครงการ การวางแผนงานจะต้องระดมกำลังในโรงเรียน ได้แก่ครูให้มีส่วนในการวางแผนและโครงการ

1.2 การติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผนและโครงการ ผู้บริหารควรจัดให้มีปฏิทินการปฏิบัติงานของโรงเรียน เพื่อติดตามงานให้รู้ว่าเมื่อใดจะทำอะไร ใครเป็นคนทำ เช่น การกำหนดวันเปิดภาคเรียน การวัดผล การออกข้อสอบ การประชุม การอบรมครู เป็นต้น ปฏิทินงานจะช่วยให้สะดวกในการควบคุมและติดตามงานให้ดำเนินไปตามแผน

1.3 การประเมิน เป็นการประเมินระบบงาน หรือแผนงานที่วางไว้การประเมินผลจะต้องประเมินเป็นระยะๆ เมื่อเสร็จสิ้นโครงการหรือแผนงานจะได้ดูว่าได้ผลตามเป้าหมายหรือต่ำกว่าเป้าหมายจะได้ทางปรับปรุงต่อไป

2. การจัดและพัฒนางานวิชาการ งานวิชาการที่โรงเรียนจะต้องจัดขึ้น ได้แก่

2.1 การจัดทำแผนการสอนของโรงเรียน

2.2 การจัดโครงการสอนซ่อมเสริมและส่งเสริมเด็กเรียนดี

2.3 การพัฒนาการวัดผลและประเมินผล เช่น จัดให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบจัดทำ

ธนาคารข้อสอบ

2.4 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ชุมนุ่มต่าง ๆ สภานักเรียน

2.5 การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ

2.6 การจัดห้องสมุดโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้

2.7 การจัดสื่อการสอน เช่น การจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาในโรงเรียน

2.8 การจัดรวบรวมเอกสารการสอน คู่มือครู เพื่อช่วยครูทำการสอนดีขึ้น

2.9 การนิเทศการสอน เช่น การอบรมครู การเยี่ยมชั้นเรียน การให้คำแนะนำการ

ขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์ช่วยปรับปรุงการเรียนการสอน

3. การส่งเสริมและควบคุมงานวิชาการ

3.1 จัดโรงเรียน เช่น อาคารเรียน บริเวณโรงเรียนเพื่อส่งเสริมงานวิชาการ

3.2 ดูแลครูประจำชั้นให้จัดชั้นเรียนได้ถูกหลักวิชา

3.3 ควบคุมครูให้ปฏิบัติงานไม่ให้บกพร่อง พร้อมกับส่งเสริมงานวิชาการแก่ครูให้

มีความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

3.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทดลองใช้วิธีสอนใหม่ๆ และส่งเสริมกำลังใจ

3.5 ส่งเสริมให้มีการสอนซ่อมเสริมให้มีประสิทธิภาพ

3.6 กำหนดเวลาทดสอบ การสอบและการเก็บสถิติข้อมูล

3.7 ตรวจสอบการทำงานของครู และการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

3.8 จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อขอความร่วมมือช่วยเหลือการเรียนของนักเรียน

3.9 จัดบริการเพื่อช่วยเหลืองานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ เช่น ตรวจสอบสุขภาพของ

นักเรียน เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529, หน้า 18-19) ได้กำหนด  
 ขอบข่ายงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาไว้ ดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. งานการเรียนการสอน
3. งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
4. งานวัดและประเมินผล
5. งานห้องสมุด
6. งานนิเทศการศึกษา
7. งานด้านการวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน
8. งานส่งเสริมการสอน
9. งานประชุมอบรมทางวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2531, หน้า 29) ได้กำหนดขอบข่ายการ  
 บริหาร งานวิชาการว่าประกอบด้วย

1. การนำหลักสูตรไปใช้
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การจัดวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
4. การส่งเสริมการสอน
5. การวัดและประเมินผล
6. การดำเนินงานเกี่ยวกับห้องสมุด
7. การนิเทศการศึกษา
8. การวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน
9. การประชุมอบรมทางวิชาการ

กิติมา ปรีดีติลล (2532, หน้า 50 - 51) ได้กล่าวถึงหลักในการบริหารงานวิชาการเมื่อ  
 พิจารณาในแง่ของกระบวนการแล้วมีหลักการบริหารพอสรุปได้เป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นวางแผนก่อนการดำเนินงาน ผู้บริหารจำเป็นต้องวางแผนด้านวิชาการเอาไว้โดย  
 กำหนดนโยบายการปฏิบัติงาน การจัดระบบงาน การกำหนดวิธีการ การจัดบุคลากร จัดทำ  
 โครงการและแผนปฏิบัติงาน จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานดำเนินไปตามเป้าหมาย  
 และขั้นตอนของแผนที่วางไว้ โดยให้คณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนด้วย

2. ขั้นการจัดดำเนินการ ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไป  
 ตามแผนที่วางไว้ งานที่วางไว้ในแผนแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

2.1 งานที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาการ ผู้บริหารจะต้องควบคุมดูแลให้มีการจัดทำ  
 แผนการสอนในแต่ละวิชาเพื่อเป็นแนวทางในการสอนของครูเป็นการนำหลักสูตรหรือแผนงาน  
 ลงสู่การปฏิบัติการสอน

2.2 งานที่เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางด้านวิชาการ ได้แก่ การจัดโครงการสอนซ่อมเสริม โครงการส่งเสริมเด็กเรียนดีมีการจัดชุมนุมต่างๆ ลูกเสือและเนตรนารี มีการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ จัดให้มีห้องสมุดโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งค้นคว้า

2.3 งานเกี่ยวกับบริการ ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมให้มีการให้บริการเกี่ยวกับการสอน เพื่อช่วยเหลือครูในการสอนและอุปกรณ์ต่างๆ มีการจัดรวบรวมเอกสารการสอน คู่มือครูเพื่อช่วยครูทำการสอน

3. ชั้นส่งเสริมและควบคุมงานด้านวิชาการ ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ควบคุมดูแล ให้มีการจัดทำแผนการสอนในแต่ละวิชา เพื่อเป็นแนวทางในการสอนของครู เป็นการนำหลักสูตรหรือแผนงานลงสู่การปฏิบัติการสอน

3.1 สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิชาการนั้นคือกำหนดจุดมุ่งหมายและนโยบายที่เหมาะสมกับโรงเรียน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการของนักเรียนกับจุดมุ่งหมายของโรงเรียน จัดหน่วยงานให้สามารถดำเนินงานตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สรรหาและคัดเลือกบุคลากรที่มีความรับผิดชอบทางวิชาการ จัดสรรเวลาและสถานที่ให้แก่กิจกรรมการเรียนการสอนจัดสรรวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ติดต่อสื่อสารกับชุมชน เพื่อทราบความต้องการของชุมชน และจัดวางเป้าหมายได้ถูกต้อง นอกจากนี้ยังต้องมีการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนด้วย

3.2 ส่งเสริมงานวิชาการและจัดบรรยายทางวิชาการ ผู้บริหารควรสนับสนุนที่จะให้การปฏิบัติงานด้านวิชาการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นกิจกรรมที่ควรจัดเพื่อสนองและเสริมบรรยากาศทางวิชาการยิ่งขึ้น มีดังนี้

3.2.1 จัดตั้งคณะทำงานทางวิชาการขึ้น ลักษณะของคณะอาจจัดรวมกันเป็นคณะครูที่สอนวิชาเดียวกันมาร่วมกันทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

3.2.2 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมชนหรือชมรมหรือสมาคมทางวิชาการเพื่อปรึกษาและเผยแพร่งานวิชาการให้กว้างขวาง

3.2.3 ส่งเสริมให้มีการจัดทำหนังสือวารสาร เพื่อเผยแพร่หรือมีการประชุมสัมมนาค้นคว้าวิจัยอยู่เสมอ

3.2.4 ส่งเสริมให้ครูได้มีความรู้และวุฒิสูงขึ้น เช่น ให้โอกาสในการศึกษาต่อหรือเข้ารับการอบรมเพื่อเลื่อนวิทยฐานะและเพื่อจะได้นำความรู้ไปเผยแพร่แก่นักเรียน

3.2.5 การเรียนในห้องเรียน ก็ควรจัดให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของโรงเรียนเช่น นักเรียนอาจจะแบ่งกลุ่มกันตามความสามารถ แบ่งตามเอกภาพหรือแบ่งแบบคละ การจัดครูเข้าสอนก็ควรคำนึงถึงความสามารถ ความถนัดและวุฒิของครู นอกจากนั้นวิธีการจัดครูเข้าสอนก็ยังมีส่วนส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการได้เช่น จัดครูเข้าสอนประจำชั้น จัดครูสอนประจำวิชา หรือจัดครูสอนเป็นทีม เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534, หน้า 19 - 24) เสนอแนะกระบวนการบริหารงานวิชาการสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาไว้ ดังนี้

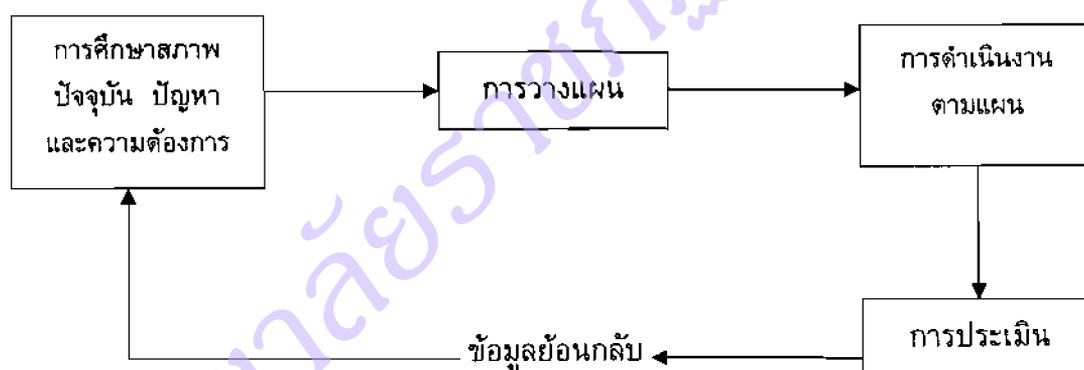
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินงานตามแผน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล

จากขั้นตอนดังกล่าวอาจเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังภาพ 2



ภาพ 2 แผนภูมิแสดงกระบวนการบริหารงานวิชาการ

**ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ**

สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพความเป็นจริงที่กำลังเป็นอยู่หรือดำเนินอยู่ในขณะนั้น ส่วนสภาพ ปัญหา หมายถึง สภาพแตกต่างของสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หรือผลที่ปรากฏและสิ่งที่ต้องการให้เป็นหรือเป้าหมาย

ความต้องการ หมายถึง แนวโน้มที่จะให้ถึงจุดหมายที่พึงปรารถนาตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

ดังนั้น การศึกษาสภาพทั้ง 3 อย่าง คือสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ อาจจะทำได้ในเรื่องต่อไปนี้

1. ข้อมูลต่างๆ ของโรงเรียน เช่น
  - 1.1 ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน
  - 1.2 ยอดรวมแสดงผลการสอบรายปี
  - 1.3 สถิติการมาเรียนของนักเรียน
  - 1.4 จำนวนและอัตราการเข้าชั้นของนักเรียน
  - 1.5 สื่อการเรียนการสอนประจำห้องเรียน

- 1.6 จำนวนและประเภทสื่อในห้องสมุด
- 1.7 การนิเทศภายใน
- 1.8 การสอนซ่อมเสริม
- 1.9 โครงการต่าง ๆ ที่ส่งเสริมงานวิชาการ ฯลฯ เป็นต้น
2. ข้อมูลที่เป็นข้อกำหนดที่ต้องยึดเป็นแนวทาง เช่น
  - 2.1 แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม 2545)
  - 2.2 หลักสูตร เอกสารหลักสูตร หนังสือแบบเรียน
  - 2.3 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการที่ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนการสอนตาม

#### หลักสูตร

- 2.4 นโยบายของกรม และกระทรวง และมติของคณะรัฐมนตรี
3. ศึกษาโดยวิธีประเมินความต้องการ (needs assessment) มี 4 ขั้นตอน คือ
  - 3.1 สำรวจสิ่งที่เกี่ยวข้อง
  - 3.2 ตรวจสอบให้แน่ชัดว่าปัญหาคืออะไร
  - 3.3 หามาตรฐานและคุณค่าว่าสิ่งนั้นควรเป็นเช่นไร
  - 3.4 บันทึกรายการของความแตกต่างกันของสิ่งนั้น ๆ
4. ศึกษาโดยวิธีวิจัย (research) เป็นกระบวนการเสาะแสวงหาความรู้จากปัญหาที่ชัดเจนมีระบบโดยอาศัยวิธีทางวิทยาศาสตร์ถ้าใช้วิธีการศึกษา โดยวิธีวิจัยคงจะต้องศึกษาเรื่องกระบวนการวิจัยโดยละเอียดอีกครั้งหนึ่ง
  - 4.1 ศึกษาโดยการใช้สื่อและเครื่องมือต่างๆ เช่น เครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษาที่หน่วยงานจัดทำขึ้น
  - 4.2 ศึกษาโดยการสัมภาษณ์เพื่อกันหาปัญหา เช่น การสัมภาษณ์ครูผู้สอนคณิตศาสตร์ เป็นต้น

#### ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการวางแผนล่วงหน้าอย่างมีระบบ รอบคอบมีขั้นตอนย่อมทำให้งานนั้นๆ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนต้องยึดการวางแผน เป็นหัวใจของการปฏิบัติงานเมื่อได้เตรียมการแล้ว ผู้บริหารต้องจัดให้มีการวางแผนโดยปฏิบัติ ดังนี้

1. จัดทำแผนงานและโครงการวิชาการประจำปี เพื่อให้การวางแผนงานสำเร็จล่วงไปด้วยดีผู้บริหารโรงเรียนต้องให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและรับผิดชอบการปฏิบัติงานตั้งแต่ต้น เพื่อทุกคนจะได้มีความสำนึกในความเป็นเจ้าของหน่วยงานและจะได้ให้ความร่วมมือด้วยดี เมื่อกำหนดแผนงานเสร็จแล้วก็จัดทำโครงการสนับสนุนแผนงานวิชาการให้ครอบคลุมงานต่อไปนี่คือ

- 1.1 กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และการวางแผนงานวิชาการของโรงเรียน
- 1.2 จัดหาและส่งเสริมการใช้สื่อการเรียน

- 1.3 การวางแผนการสอน
- 1.4 การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน
- 1.5 การนิเทศการสอน
- 1.6 ห้องสมุด
- 1.7 การวัดและประเมินผล
- 1.8 พัฒนาการสอนให้กลุ่มประสบการณ์หรือแผนการเรียนต่างๆ
- 1.9 การสอนซ่อมเสริม
- 1.10 การใช้ทรัพยากรในชุมชนเพื่อการเรียนการสอน
- 1.11 รายงานผลการเรียน ฯลฯ เป็นต้น

โรงเรียนจะมีโครงการในแผนงานวิชาการมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับขนาดของโรงเรียน บุคลากร วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ ตลอดจนนโยบาย วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโรงเรียน

1. การจัดปฏิทินปฏิบัติงานในรอบปีการศึกษาหนึ่งๆ มีกิจกรรมหลายอย่างที่โรงเรียนต้องปฏิบัติ การจัดให้มีการทำปฏิทินงานให้ชัดเจนว่าวันใด เดือนใด จะประกอบกิจกรรมอะไร ทั้งนี้เพื่อเป็นเครื่องเตือนความจำของผู้รับผิดชอบให้ปฏิบัติงานให้เสร็จตามเวลา
2. การจัดทำแผนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนควรควบคุม ติดตามการปฏิบัติการสอนของครูให้เป็นไปตามเนื้อหาและกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือและแผนการสอน
3. การจัดทำตารางสอน ผู้บริหารโรงเรียนควรมอบให้ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและคณะทำงานเป็นผู้จัดทำตารางสอนโดยผู้บริหารคอยควบคุมดูแลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดทำตารางสอน
4. การจัดครูเข้าสอนผู้บริหารโรงเรียนควรคำนึงถึงความต้องการและความถนัดของครู เช่น ครูสอน ป.1 ควรเป็นผู้ที่เข้าใจเด็กวัยนี้เป็นอย่างดี รู้ความต้องการและความสามารถของนักเรียน
5. การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน

### ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินงานตามแผน

ในขั้นนี้ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องดำเนินการตามแผนงานวิชาการ ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบเตรียมการสอนหรือบันทึกการสอน
2. ให้ครูเข้าปฏิบัติการสอนตรงตามเวลา
3. ควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศให้ครูดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแผนการสอนหรือคู่มือครู
4. จัดครูเข้าสอนแทนในกรณีครูไม่มาปฏิบัติการสอน
5. ควบคุม ดูแล ให้ครูจัดสอนซ่อมเสริมนักเรียน

6. สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้การสอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
  7. ควบคุม ติดตาม ให้ครูที่รับผิดชอบงานและโครงการเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน
- ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล**

การประเมินผลงานวิชาการเป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะทำให้ทราบว่า การดำเนินงานมีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ จะได้หาทางปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป

ในเรื่องของการประเมินผลงานวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทและหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. การประเมินผลการเรียนของนักเรียน มีแนวปฏิบัติ เช่น
  - 1.1 จัดหาเครื่องมือประเมินผลทุกชนิดเพื่อให้ครูสะดวกในการใช้
  - 1.2 ส่งเสริมให้ครูประเมินผลการเรียนของนักเรียนสม่ำเสมอ เพื่อมุ่งปรับปรุงการเรียนการสอนเป็นสำคัญ
  - 1.3 รับฟังปัญหาในการประเมินผลการเรียนเพื่อจะได้แนะนำ ช่วยเหลือและให้การนิเทศในลักษณะต่าง ๆ
  - 1.4 จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนเพื่อให้ครูใช้สอนซ่อมเสริมแก่นักเรียน
  - 1.5 ประสานสัมพันธ์กับทางผู้ปกครองนักเรียน เพื่อรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนและเพื่อหาทางร่วมมือกันพัฒนาเด็ก
  - 1.6 ประเมินความก้าวหน้าทางวิชาการของโรงเรียน แล้วนำผลมาเปรียบเทียบกับปีก่อนเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นตลอดเวลา
2. การประเมินผลโครงการวิชาการของโรงเรียนมีแนวปฏิบัติ เช่น
  - 2.1 เป็นผู้ริเริ่ม และส่งเสริมการจัดทำโครงการวิชาการของโรงเรียน
  - 2.2 พิจารณาประเมินความสำคัญของโครงการร่วมกันกับครู
  - 2.3 ติดตามและช่วยเหลือการดำเนินการตามโครงการ
  - 2.4 ให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานของโครงการ
  - 2.5 เป็นผู้ประเมินหรือแต่งตั้งคณะทำงานประเมินผลโครงการ
  - 2.6 เป็นผู้ตรวจสอบและตัดสินใจในการปรับปรุงการปฏิบัติงานหรือจัดทำโครงการ

ต่อเนื่อง

  - 2.7 เผยแพร่ผลที่ได้จากโครงการ
3. การประเมินผลการปฏิบัติงานของครู มีแนวปฏิบัติ เช่น
  - 3.1 สังเกตพฤติกรรมการสอนของครู
  - 3.2 ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครูโดยวิธีการต่างๆ เช่น สังเกตความก้าวหน้าของเด็ก ตรวจสอบจากผลงานของเด็ก
  - 3.3 รับฟังข้อมูลจากผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู

3.4 จัดประชุมประเมินผลงานของครู

3.5 สรุปผลจากการประเมินการทำงานโครงการวิชาการที่ได้รับมอบหมาย

3.6 ทำการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, หน้า 16-17) ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ว่าประกอบด้วยงานต่อไปนี้

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ เป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน มีรายละเอียดของงาน ดังนี้

1.1 แผนปฏิบัติงานวิชาการ ได้แก่ การประชุมเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดปฏิทิน การศึกษาความรับผิดชอบงานตามภาระหน้าที่ การจัดชั้นตอนและเวลาในการทำงาน

1.2 โครงการสอน เป็นการจัดรายละเอียดเกี่ยวกับวิชาที่ต้องสอนตามหลักสูตร

1.3 บันทึกการสอน เป็นการแสดงรายละเอียดของการกำหนดเนื้อหาที่จะสอน ในแต่ละคาบเวลาของแต่ละวันหรือสัปดาห์ โดยการวางแผนไว้ล่วงหน้าและยึดโครงการสอนเป็นหลัก

2. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนในสถานศึกษาดำเนินไปด้วยดีและสามารถปฏิบัติได้ จึงต้องมีการจัดเกี่ยวกับการเรียนการสอน ดังนี้

2.1 การจัดตารางสอนเป็นการกำหนดวิชา เวลา ผู้สอน สถานที่ ตลอดจนจำนวนผู้เรียนในแต่ละรายวิชา

2.2 การจัดชั้นเรียน เป็นงานที่ฝ่ายวิชาการต้องประสานกับฝ่ายอาคารสถานที่ รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในห้องเรียน

2.3 การจัดครูเข้าสอนการจัดครูเข้าสอน จะต้องพิจารณาถึงความพร้อมของสถานศึกษาและความพร้อมของบุคลากรรวมถึงการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยสอน

2.4 การจัดแบบเรียน โดยปกติสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จะใช้แบบเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด นอกจากนั้นครูอาจใช้หนังสืออื่นเป็นหนังสือประกอบ หรือจากเอกสารที่ครูเตรียมเอง

2.5 การปรับปรุงการเรียนการสอนเป็นการพัฒนาครูผู้สอน ให้ก้าวหน้าวิทยาการเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการความก้าวหน้าของสังคม ธุรกิจอุตสาหกรรม เป็นต้น

2.6 การฝึกงาน จุดมุ่งหมายของการฝึกงานเป็นการให้นักเรียนนักศึกษา รู้จักนำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง ทั้งยังมุ่งให้ผู้เรียนได้เห็นปัญหาที่แท้จริงในสาขาวิชาและอาชีพนั้น เพื่อให้โอกาสผู้เรียนได้เตรียมตัวที่จะออกไปเผชิญกับชีวิตจริงต่อไป

3. การจัดบริการเกี่ยวกับการเรียนการสอนเป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และการส่งเสริมการจัดหลักสูตรและโปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ ได้แก่

3.1 การจัดสื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่เอื้อต่อการศึกษานักเรียน นักศึกษา เน้นเครื่องมือและกิจกรรมให้ครูได้เลือกใช้ในการสอน

3.2 การจัดห้องสมุด เป็นที่รวมหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์และวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นแหล่งวิชาการให้นักเรียนนักศึกษาได้ศึกษาและค้นคว้าเพิ่มเติม

3.3 การนิเทศการสอน เป็นการช่วยเหลือแนะแนวครูให้เกิดการปรับปรุง แก้ไข ปัญหาการเรียนการสอน

4. การวัดและประเมินผลกระบวนการเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในด้านการตรวจสอบ และวิเคราะห์ผลการเรียน

จันทรานี สงวนนาม (2545, หน้า 144) ได้กล่าวถึงเอกสารประกอบการศึกษาด้วยตนเองหลักสูตรผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งได้ปรับเปลี่ยนรวบรวมในส่วนที่เห็นว่าเป็นเรื่องเดียวกันเข้าด้วยกันและเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยกำหนดเป็นขอบข่ายของงานวิชาการไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การนิเทศการเรียนการสอน
4. การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน
5. การประกันคุณภาพการศึกษา

จะเห็นได้ว่างานบริหารวิชาการมีกระบวนการและขอบข่ายกว้างขวาง ล้วนเป็นงานที่ต้องเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะต้องเป็นผู้ริเริ่มในการบริหารงานวิชาการ ตลอดจนการดำเนินงานวิชาการให้เป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหาร งานวิชาการในสถานศึกษา ทั้งนี้ก็เพื่อผลประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับมากที่สุด

### โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 6-16) ได้กล่าวถึงโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไว้ ดังนี้

#### 1. ความเป็นมา

นายกรัฐมนตรีห่วงใยปัญหาการศึกษาของไทยที่เด็กได้รับการศึกษาแล้วคิด และวิเคราะห์ไม่เป็นไม่รักการอ่าน อ่านหนังสือหรืออ่านข่าวแล้วคิดวิเคราะห์ไม่ได้ จึงจำเป็นต้องฝึก การอ่านตั้งแต่ปฐมวัยเพื่อปูพื้นฐานให้เด็กสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลา คิดให้เท่าทัน โลกอนาคตที่จะเกิดขึ้น การเรียนการสอนต้องทำให้เด็กเติบโตด้วยความเชื่อมั่นมีระบบที่ทำให้

สามารถพัฒนาตัวเองตลอดเวลาและพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพสูงสุด เพิ่มมูลค่าความเป็นมนุษย์ให้สูงขึ้น โดยมีการบูรณาการเกิดขึ้นทุกปี ที่จะทำให้เด็กรู้สึกสนุกกับการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ที่ต้องปลูกฝังให้ “เป็น” เพื่อไว้ใช้ค้นคว้าหาความรู้ตลอดชีวิต ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถแสดงออกและนำเสนอในเชิงสร้างสรรค์ เจตนาธรรมณ์ดังกล่าวบรรลุผลได้ เด็กต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เข้ารับการศึกษารายวันในโรงเรียนที่มีคุณภาพมาตรฐานแต่โรงเรียนดังกล่าวมีไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยเฉพาะอำเภอในชนบทห่างไกล ซึ่งคนยากจนต้องเรียนในเขตพื้นที่และเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2546 และกระทรวงศึกษาธิการได้พัฒนาแนวคิดและดำเนินโครงการต่อไป โดยมีหลักการและความเชื่อว่าการศึกษาศาสนาสามารถเปลี่ยนแปลงสถานภาพคนจากคนจนไปเป็นคนรวยได้ หากได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีพื้นฐานการเรียนรู้ที่ดี ที่สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต จะสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นแรงงานที่มีคุณภาพเป็นแรงงานที่มีฝีมือ มีรายได้และคุณภาพชีวิตสูงสามารถหลุดพ้นวงจรความยากจนได้ อันเป็นความมุ่งมั่นของรัฐบาล โดยพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนที่ประชาชนใฝ่ฝันอยากให้บุตรหลานได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่ดีที่มีคุณภาพ โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน จะช่วยสานฝันให้เป็นจริงได้

## 2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

2.1 เพื่อกระจายโรงเรียนที่มีคุณภาพมาตรฐานให้ทั่วถึงทุกอำเภอ เพื่อให้เด็กและเยาวชนในชนบทมีโอกาสเข้ารับการศึกษามีคุณภาพ อันเป็นพื้นฐานให้สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต คิดให้เท่าทันโลกอนาคตที่จะเกิดขึ้น ทำให้เด็กเติบโตด้วยความเชื่อมั่นและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2.2 เพื่อพัฒนาเยาวชนไทย ให้เติบโตด้วยความพร้อมอย่างสากล ให้เป็นพลังสำคัญในการปรับเปลี่ยนและขับเคลื่อนอนาคตของชาติให้พัฒนาอย่างยั่งยืนมีศักดิ์ศรี

## 3. ลักษณะโรงเรียนในฝัน

3.1 จัดการศึกษาได้คุณภาพมาตรฐาน ปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น แข่งขันได้ในระดับสากล ผู้เรียนมีคุณภาพมาตรฐานชาติ สามารถพัฒนาสู่มาตรฐานสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย จัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนและมีความเป็นประชาธิปไตย

3.2 เป็นตัวอย่างการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับอำเภอที่มีคุณภาพมาตรฐาน เทียบเคียงกับโรงเรียนชั้นนำ เป็นที่ยอมรับศรัทธาของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนที่เน้นการมีส่วนร่วม

3.3 มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ บริหารคุณภาพทั้งระบบ มีความคล่องตัวรวดเร็วทันสมัย มีผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีอาชีพและมีจำนวนเพียงพอ

3.4 มีความเข้มแข็งทางวิชาการ สามารถเป็นต้นแบบ เป็นแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนช่วยเหลือพัฒนาชุมชนและเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาและชุมชนเข้มแข็ง

3.5 มีเครือข่ายการสนับสนุน มีกระบวนการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นแหล่งทดลองสาคิดและฝึกอบรมครูของสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน

3.6 สื่อและเทคโนโลยีทันสมัยเพียงพอ เป็นระบบเครือข่ายและเอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน

3.7 เป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่นๆ นำนวัตกรรมทางการศึกษาที่ทันสมัยไปพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพมาตรฐาน ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนได้มาตรฐาน และเหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

#### 4. เป้าหมายของโครงการ

4.1 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและ สปช. คัดเลือกอำเภอละหนึ่งโรงเรียน จำนวน 795 อำเภอ 81 กิ่งอำเภอ และ 45 เขตในกรุงเทพมหานคร ได้ 921 โรงเรียน

4.2 โครงการฯ เริ่มเข้าสู่การปฏิบัติ 1 ตุลาคม 2546

4.3 โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน จะพัฒนาทุกโรงเรียนให้ได้รูปแบบภายในเวลา 3 ปี

#### 5. วิธีดำเนินการ

เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบ กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

5.1 แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นรับผิดชอบการดำเนินงาน

5.2 ระดมความคิด กำหนดแนวคิดพื้นฐานโครงการให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อเตรียมการนำสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม โดยมอบหมายผู้รับผิดชอบแต่ละเรื่อง

(1) การคัดเลือกโรงเรียน โดยมีเกณฑ์ที่ชัดเจน จะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกลาง เดือนพฤษภาคม 2546 เพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาก่อนนำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด พิจารณามอบหมายให้นายอำเภอร่วมกับชุมชนพิจารณาคัดเลือกอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

(2) จัดทำแผนพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ได้คุณภาพมาตรฐานตามเกณฑ์ที่ต้องการในการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนในฝัน โดยให้บรรลุผลตรงตามเป้าหมายและทันเวลา โดยใช้ระบบเครือข่ายร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาและโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ

(3) จัดแผนประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความตระหนักของผู้ปกครองให้สาธารณชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกส่วนของสังคมรับทราบอย่างต่อเนื่อง สร้างความน่าสนใจของโครงการและมี

การสื่อให้ภาคเอกชนรับรู้และตอบรับเข้ามาสนับสนุน เสริมสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของ โครงการฯ ให้เกิดขึ้นกับคนไทยทุกคนในการพัฒนาเด็กและเยาวชนไทย โดยจะแล้วเสร็จและดำเนินการได้ภายในเดือนพฤษภาคม

(4) ร่างโครงสร้างการบริหารจัดการที่มีความคล่องตัว การบริหารสถานศึกษา ให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ หลักสูตร มาตรฐานด้านกระบวนการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ในการพัฒนาระหว่างผู้บริหาร ครู ผู้เรียนและชุมชนและผู้สนับสนุน

(5) ระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นและเชิญชวนเอกชนเข้ามาร่วมจัดการศึกษา งบประมาณดำเนินการและค่าใช้จ่ายในการบริหาร โดยคำนึงถึงจำนวนนักเรียนและจำนวนครู : นักเรียนโดยให้กรมสามัญศึกษาและสพช. ดำเนินการประสานหารือเกี่ยวกับวิธีการงบประมาณ ให้ได้ข้อมูลดีก่อนเพื่อประมาณการงบประมาณให้ชัดเจน ให้เหมาะสมต่อการพัฒนา

(6) จัดทำแผนเพื่อวางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เพื่อวางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนเป้าหมาย และระบบเครือข่ายที่เชื่อมโยงกันทั้ง 921 โรงเรียน ให้แล้วเสร็จทันเวลาตามเป้าหมายที่จะดำเนินการ ทั้งนี้เน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

(7) กำหนดวิธีการกำกับติดตามและประเมินผล ทั้งการพัฒนาผู้บริหารครู โรงเรียนและคุณภาพนักเรียน เป็นการประเมินผลเชิงวิจัยเพื่อพัฒนา โดยมีตัวชี้วัดความสำเร็จ และตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานด้านต่างๆ ตามมาตรฐานและเอกลักษณ์ของแต่ละโรงเรียน/แต่ละอำเภอ ทำให้เห็นคุณค่าที่เป็นพลวัตและเกิดความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ เป็นเครื่องมือของการจัดการเปลี่ยนแปลงในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมองค์กรด้วยความเต็มใจทุกภาคี (ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง กรรมการโรงเรียน ชุมชน ผู้ประเมินและอื่นๆ) มีความเป็นอิสระที่จะสร้างสรรค์มีเอกภาพเชิงเป้าหมาย โดยแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตามและประเมินผล โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน

(8) จัดทำแผนการดำเนินงาน (mapping) ในการสนับสนุนและเป็นพี่เลี้ยง โรงเรียนในโครงการของสถาบันราชภัฏ สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และโรงเรียนชั้นนำทางการศึกษาการดำเนินงานกระบวนการ/กิจกรรมต่างๆ จะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้น รับผิดชอบและจะให้แล้วเสร็จภายใน 3 เดือน เพื่อให้สามารถเริ่มโครงการ 1 ตุลาคม 2546 ได้ตามเป้าหมาย

## 6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 เด็กและเยาวชนไทยในชนบท มีโอกาสได้รับการศึกษาในโรงเรียนที่มีคุณภาพ รักการอ่าน เป็นผู้ที่เรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถพัฒนาให้พึ่งตนเองได้ และเติบโตเป็นคุณภาพของประเทศไทย

6.2 มีโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานกระจายทั่วถึงทุกอำเภอ ทำให้เด็กไทยเติบโตด้วยความเชื่อมั่นและรักชาติ

## 7. เกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนในฝัน

การคัดเลือกโรงเรียนเพื่อเข้าโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน ได้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียน โดยมอบหมายให้แต่ละอำเภอรับฟังความคิดเห็นของผู้นำชุมชน ประชาชนในพื้นที่เขตปกครองและดำเนินการคัดเลือกเพียงอำเภอละ 1 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษาหรือสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จากนั้นแต่ละอำเภอ ส่งรายชื่อโรงเรียนในฝัน ส่งให้กระทรวง ศึกษาธิการต่อไป

การคัดเลือกโรงเรียนเข้าโครงการมีหลักการ ดังนี้

ระยะที่ 1 เริ่มพัฒนาโรงเรียนต้นแบบในระดับอำเภอทุกอำเภอ จำนวน 921 โรงเรียน ใน 795 อำเภอ 81 กิ่งอำเภอ และ 45 เขตในกรุงเทพมหานคร

ระยะที่ 2 พัฒนาไปสู่โรงเรียนในระดับตำบล จำนวน 9,210 โรงเรียน

ระยะที่ 3 ขยายเครือข่ายครอบคลุมไปทุกโรงเรียนในหมู่บ้าน จำนวน 46,050 โรงเรียน

## 8. รูปแบบการบริหารโรงเรียนในฝัน

รูปแบบของการบริหารโรงเรียนในฝัน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบริหารงานมีความคล่องตัวโปร่งใส ตรวจสอบได้ และเพื่อมุ่งสู่ความมีประสิทธิภาพในระดับสากล โดยมีหลักการ ดังนี้

### 8.1 ด้านบุคลากร

8.1.1 มีระบบการสรรหาผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเหมาะสม และให้ได้ผู้ที่มีความสามารถในการบริหารจัดการ ทั้งด้านวิชาการ บุคคล ทรัพย์สินและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีภาวะผู้นำที่ดีเป็นที่ยอมรับและทำงานเป็นทีมได้

8.1.2 ครูและบุคลากรจะต้องได้รับการคัดเลือกพัฒนาให้เป็นต้นแบบของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความเหมาะสม มีความสามารถตามอุดมการณ์ของโรงเรียนในฝัน

### 8.2 ด้านการบริหาร-จัดการ

8.2.1 ให้มีคณะกรรมการบริหารของโรงเรียนที่เข้มแข็ง และมีความเข้าใจวัตถุประสงค์ของโรงเรียนในฝัน

8.2.2 รูปแบบการบริหารให้มีหลักการแนวปฏิบัติดังนี้

ตาราง 2 รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในฝัน

ลักษณะงาน	แนวคิดหลัก
1. ด้านการบริหารจัดการ - งานอำนวยการ - งานพัสดุ - งานการเงินงบประมาณ	- มีระบบการทำงานที่คล่องตัวและกำหนดระเบียบขึ้น ใช้เป็นการเฉพาะ ไม่อิงระบบราชการ - ให้คณะกรรมการบริหารโรงเรียนมีอำนาจในการวาง ระเบียบใช้
2. ด้านบุคลากร - การบรรจุ - การแต่งตั้ง - การโอนย้าย	- มีระบบที่กำหนดการพัฒนาบุคคลให้เหมาะสมกับ งาน - มีระบบการจูงใจการทำงานที่เหมาะสมทั้ง ค่าตอบแทนและสวัสดิการ - มีระบบการพัฒนาผู้บริหารที่เน้นการทำงานแบบมุ่ง ผลสัมฤทธิ์และมีระบบการประเมินผลงานอย่าง ต่อเนื่อง
3. ด้านวิชาการ - หลักสูตร - การบริหารวิชาการ - การร่วมมือกับหน่วยงานอื่น - การเทียบโอนประสบการณ์ ผลการเรียน	- ให้คณะกรรมการบริหารโรงเรียนมีอำนาจในการ อนุมัติการปรับปรุงหลักสูตรได้ภายใต้กรอบ มาตรฐานที่กำหนดไว้ - ให้มีระบบการสร้างความร่วมมือจากแหล่งต่าง ๆ ได้ตามความเหมาะสม - ให้มีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียน การสอน
4. ด้านงบประมาณ - เงินงบประมาณแผ่นดิน - เงินรายได้ - การบริหารสินทรัพย์ - การระดมทรัพยากร	- ให้มีการจัดสรรเงินแบบทุนอุดหนุนทั่วไป - ให้คณะกรรมการบริหารโรงเรียนมีอำนาจในการ บริหารงบประมาณที่ได้รับ - ให้โรงเรียนมีอำนาจในการบริหารทรัพย์สินได้และ รายได้ที่เกิดขึ้นไม่ต้องนำส่งคลัง - ให้โรงเรียนมีการระดมทรัพยากรจากชุมชน หอพัก สถานประกอบการ และองค์กรต่าง ๆ ได้อย่าง คล่องตัว

ลักษณะงาน	แนวคิดหลัก
5. ด้านการกำกับดูแล	- รัฐบาลกำกับการบริหาร โดยมีกรอบนโยบายและมาตรฐานทางวิชาการ - คณะกรรมการบริหารโรงเรียนและผู้บริหารสถานศึกษารับผิดชอบและมีอำนาจดำเนินงานที่คล่องตัว
6. ด้านชุมชนสัมพันธ์ - การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนท้องถิ่น องค์กรเอกชนและหน่วยงานอื่น	- ให้โรงเรียนมีเครือข่ายความสัมพันธ์เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้มีความคล่องตัว

การบริหารงานวิชาการโรงเรียนในฝัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 53-59)

รัฐบาลมีนโยบายที่จะขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา เน้นการกระจายอำนาจและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชนรวมทั้งเร่งรัดพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาในทุกๆ ด้านให้ใกล้เคียงกันและกระจายไปในทุกภูมิภาคของประเทศ

โรงเรียนในฝันสามารถพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย และไร้ขีดจำกัด(unconventional curriculum and learning) โดยอาศัยความร่วมมือและการสนับสนุนร่วมกัน(participation and supports) ระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียน และชุมชน ด้วยระบบบริหารจัดการที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ ในการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักเรียน ครู อาจารย์และชุมชน (all for education) เป็นโรงเรียนที่มุ่งพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทั้งด้านวิชาการและการประกอบอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพตามความสามารถ รักการแสวงหาความรู้อย่างไม่สิ้นสุด รู้ทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถแข่งขันกับสังคมโลกได้

### 1. ลักษณะหลักสูตร

หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในฝันต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

มาตรฐานและสาระการเรียนรู้มุ่งสู่ความเป็นเลิศ (advanced programmed)

1.1 มีอิสระในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพผู้เรียน

1.2 เปิดโปรแกรมการเรียนอย่างหลากหลายและมีมาตรฐานสูง

1.3 เชื่อมโยงกับอาชีพในท้องถิ่น เพิ่มพูนทักษะเพื่อการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อได้

- 1.4 เน้นให้ผู้เรียนทุกคนสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ และใช้เทคโนโลยีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศได้
- 1.5 เป็นตลาดความรู้ให้แก่ชุมชน (ชุมชนร่วมเรียนรู้กับผู้เรียนได้ตามที่ต้องการ)
- 1.6 เป็นหลักสูตรที่เรียนได้ทั้งนักเรียนและบุคคลทั่วไป
- 1.7 เป็นหลักสูตรที่สะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการศึกษาต่อ และสร้างฐานการเรียนรู้สู่การประกอบอาชีพ (career path) ของผู้เรียน

## 2. แนวการบริหารจัดการ

โรงเรียนใช้การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (PDCA) ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและนวัตกรรมใหม่ ๆ (คิดนอกกรอบ) โดยอาศัยแนวทางต่อไปนี้

- 2.1 ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการ สร้างบรรยากาศการบริหารที่เป็นเอกภาพ (school-based management)
- 2.2 พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องโดยวิธีการบริหารแบบทั่วองค์กร (whole-school approach)
- 2.3 บริหารด้วยระบบข้อมูล (data based) และมีระบบดูแลนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ
- 2.4 ระดมทรัพยากรและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น (participatory learning)
- 2.5 พัฒนาเครือข่ายที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชน โรงเรียนชั้นนำทุกสังกัด และสถาบันอุดมศึกษา (two-way communication)
- 2.6 จัดสรรให้มีครูครบทุกสาระหลักสูตรและบุคลากรสนับสนุนเพียงพอ
- 2.7 มีระบบการจูงใจ ทั้งนักเรียน ครู ผู้บริหารและผู้สนับสนุนด้วยการประกวดผลงานผ่านสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง
- 2.8 บริหารงบประมาณและทรัพยากรแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (result-based management)
- 2.9 พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในให้มีความเข้มแข็ง

## 3. แนวการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนต้องจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ (child-centered) อย่างแท้จริง โดยผ่านกระบวนการต่อไปนี้

- 3.1 จัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนลงมือทำ (activities-based learning)
- 3.2 เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม (site-based learning)
- 3.3 เรียนรู้แบบร่วมมือ (co-operative learning) และเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (team projects)
- 3.4 ร่วมเรียนรู้ร่วมกันกับชุมชนหรือสถานประกอบการ (participatory learning)

3.5 เรียนรู้อย่างหลากหลายและบูรณาการ (diversified/Intergraded learning model)

3.6 เรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการเรียนรู้ผ่านเครือข่าย (ICT, e-learning, network learning)

#### 4. แนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้

โรงเรียนจะสามารถพัฒนานักเรียนได้เต็มศักยภาพตามที่คาดหวังได้ ต้องมีห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

4.1 มีห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน มีหนังสือและสื่อต่างๆ ครบถ้วนเพียงพอ มีบุคลากรคุณภาพดูแลรับผิดชอบ

4.2 จัดให้มีห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (e-library) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เครือข่ายการเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต (internet) และมีคอมพิวเตอร์เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

4.3 เชื่อมโยงเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ในชุมชนอย่างทั่วถึง (lists of wisdom in communities)

4.4 มีการอบรมผู้นำของแหล่งเรียนรู้ ให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือดูแลโรงเรียนได้ (training the trainers)

#### 5. แนวการพัฒนาบุคลากร

ครูผู้สอนเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณภาพนักเรียน จุดเน้นในการพัฒนาครูต้องมุ่งประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

5.1 มีภาวะผู้นำทางการสอนเข้มแข็ง (สอนเก่ง)

5.2 สร้างบรรยากาศความคาดหวังผลการเรียนสูง

5.3 ยึดภารกิจการสอนเป็นเรื่องสำคัญ

5.4 จัดสภาพแวดล้อมเกื้อกูลต่อการเรียน

5.5 ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

5.6 ติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด

5.7 หุ้มเวลาให้กับการสร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้

#### 6. แนวทางการประเมินผล

##### 6.1 การประเมินผลการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ต้องใช้วิธีที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้และเอื้อต่อการเทียบโอนผลการเรียนได้อย่างคล่องตัว แนวทางการประเมินผลการเรียนควรดำเนินการ ดังนี้

6.1.1 กำหนดเกณฑ์ซึ่งเป็นตัวชี้วัดผลการเรียนที่ชัดเจน

6.1.2 กำหนดภาระงาน/ผลงาน/โครงการที่นักเรียนต้องปฏิบัติ

6.1.3 ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย สืบเนื่องจากผลงานและสภาพการปฏิบัติงานตามจริง (alternative and authentic assessment)

6.1.4 ประเมินโดยยึดมาตรฐานการปฏิบัติงาน (performance standard assessment)

6.1.5 ประเมินจากผลงาน (projects) และการแสดงความสามารถจากแฟ้มสะสมงาน

6.1.6 นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมิน ที่ท้าทายความสามารถ

6.1.7 แจ้งผลการเรียนให้ผู้เรียนทราบทันทีเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น

## 6.2 การประเมินคุณภาพภายในโรงเรียน (การประกันคุณภาพภายใน)

การพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืนได้ ต้องอาศัยกลไกบางประการเป็นตัวขับเคลื่อน การประกันคุณภาพภายใน (quality assurance) นับได้ว่าเป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพรูปแบบหนึ่ง ซึ่งมุ่งพัฒนาคุณภาพทั้งโรงเรียน การกิจของการประกันคุณภาพภายในตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัย ลงวันที่ 26 พฤศจิกายน 2544 มีดังนี้

6.2.1 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

6.2.2 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา

6.2.3 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

6.2.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

6.2.5 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

6.2.6 การประเมินคุณภาพการศึกษา (ระดับเขตพื้นที่และระดับชาติ)

6.2.7 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

6.2.8 การผลุกระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

## งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

### 1. งานวิจัยในประเทศ

วัฒนา สังข์ศิริรินทร์ (2541, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ บริหารงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาครบทั้ง 6 ด้าน คือ การวางแผนวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ การวัดและประเมินผลการเรียนและการประเมินผลงานวิชาการ ส่วนปัญหาใน

การบริหารงานวิชาการที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผน ขาดสื่อการสอน ขาดความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ขาดบุคลากร สื่อการสอนของครูไม่ตรงตามแผนการสอน ครูไม่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน ขาดคลังข้อสอบ และขาดการนำผลการวิเคราะห์ ประเมินผลงานวิชาการไปปรับปรุงงานวิชาการ

ทัศนโพล ตุมรสุนทร (2541, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทั้งหมดมีการปฏิบัติงานวิชาการครบทั้ง 7 ด้านคือ การปฏิบัติงานวิชาการระดับมาก 2 ด้านได้แก่ การเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียน ส่วนอีก 5 ด้าน ปฏิบัติระดับปานกลางได้แก่หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การนิเทศภายใน วัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนการประชุมอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการและห้องสมุดส่วนปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ครูผู้สอนไม่เข้าใจหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลง ครูส่วนใหญ่ยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนให้ทันสมัย และยังขาดแคลนครูที่มีทักษะเฉพาะวิชาบางประเภทในการผลิตสื่อการเรียนการสอนมีจำกัดครูผู้สอนยังไม่เข้าใจวิธีการวัดผลและประเมินผลดีพอ โดยเฉพาะการวัดผลแบบแฟ้มสะสมผลงาน ห้องสมุดขาดครุบรรณารักษ์ วัสดุครุภัณฑ์และหนังสือสำหรับการค้นคว้ามีน้อย ครูไม่ยอมรับผู้นิเทศในหน่วยงานเดียวกัน การจัดประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการมีน้อยไม่ทั่วถึง

ประพันธ์ ปิยะสุข (2542, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนด้านการนิเทศการเรียนการสอนและด้านการวัดผลและประเมินผลตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ พบว่าโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาด้านการบริหารหลักสูตร การนิเทศการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก

ดำเนิน ปรางพรหม (2542, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของข้าราชการครูทั้งโดยรวม และด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและการประเมินผล ด้านห้องสมุด ด้านนิเทศภายใน และด้านการอบรมทางวิชาการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านหลักสูตร

และการนำหลักสูตรไปใช้และด้านการเรียนการสอนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนปกติ กับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมและด้านการเรียนการสอน ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลและด้านห้องสมุด แตกต่างกันโดยโรงเรียนขยายโอกาสมีระดับความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการสูงกว่า ส่วนด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการนิเทศภายในและด้านการอบรมทางวิชาการไม่แตกต่างกัน และข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้งโดยรวมและแต่ละรายด้านไม่แตกต่างกัน

ศิริพร จันทโชติ (2543, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนระดับ ก่อนประถมศึกษาของเอกชน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่โรงเรียนมีการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีการนำแนวและแผนการจัดประสบการณ์มาปรับปรุงหรือพัฒนาเพื่อนำไปใช้โดยปรับเนื้อหาและกิจกรรมให้เข้ากับโรงเรียนและชุมชน

2. ด้านการเรียนการสอน งานวัดสุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน จุดเน้นของกิจกรรมคือจัดให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ลักษณะเน้นในตัวเด็กคือ การช่วยเหลือตนเอง ความมีระเบียบและความรับผิดชอบ มีการจัดมุมเล่น/มุมหนังสือไว้ในห้องเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่ส่งครูอบรมศึกษาดูงานเกี่ยวกับสื่อและให้ครูผลิตสื่อการสอนด้วยตนเอง มีการติดตามประเมินผล โดยการสังเกตการสอนในชั้นเรียน

3. ด้านการนิเทศภายในและประชุมอบรมทางวิชาการกิจกรรมที่จัดมากที่สุดคือการประชุม ก่อนเปิดภาคเรียนการประชุมอบรม ครูส่วนใหญ่ครูต้องการได้รับการนิเทศ เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนการเข้ารับการอบรมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่จัด มีการติดตามประเมินผลโดยให้ผู้รับการอบรมรายงานผลทางวิชาการในการประชุมครู

4. ด้านการวัดผลประเมินผลจัดให้มีการอบรมสัมมนาแก่ครู ให้มีความรู้ด้านการวัดผลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือการสังเกตและผู้บริหารคอยกำกับติดตาม โดยสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู ปัญหาของโรงเรียนที่พบคือผู้ปกครองไม่เข้าใจหลักการเตรียมความพร้อมให้เด็กต้องการให้อ่านออกเขียนได้จำนวนนักเรียนในชั้นเรียนมากเกินไป ครูขาดความชำนาญในการจัดกิจกรรมและไม่ใช้สื่อการเรียนการสอน ขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่องและครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดผลการศึกษา

ประวิทย์ วงษ์แก้ว (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการบริหาร

โรงเรียนโดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ( $p < .05$ ) โดยโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ยกเว้นด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานโดยรวมและทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

## 2. งานวิจัยต่างประเทศ

แมคคาธี (McCathy, 1971, abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐนิวเจอร์ซีย์ จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการมีความเห็นแตกต่างกันกับกลุ่มครูเกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงานด้านวิชาการเรื่องการสังเกตการสอน การวัดผลและประเมินผล การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานด้านวิชาการและความรับผิดชอบในการตัดสินใจของคณะกรรมการทุกกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นตรงว่าผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด มากกว่าการบริหารงานอื่นๆ ในการบริหารงานในโรงเรียน

วิลเลียม (William, 1972, abstract) ได้ศึกษาเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐอินเดียน่า ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าครูใหญ่ส่วนมากใช้เวลาในการประเมินผลและการปรับปรุงการสอนน้อย และมักจะมอบหมายความรับผิดชอบในการประเมินผลและการปรับปรุงการสอนให้กับหัวหน้าหมวดวิชา การเยี่ยมห้องเรียนของครูใหญ่น้อยมากและโรงเรียนใหญ่มาก เวลาที่ครูใหญ่ให้แก่การปรับปรุงการสอนยังมีน้อย มักให้คำแนะนำมากกว่าฝึกอบรมครู ครูใหญ่มักพัฒนาสมรรถภาพในการทำงาน ศึกษาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอแต่ครูและนักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการประเมินครูกคิดว่าครูใหญ่แก้ปัญหาได้และมีส่วนร่วมในการประเมินครูการให้แบบทดสอบและประชุมปรึกษาหารือรวมทั้งให้หัวหน้าหมวดวิชาในการประเมินน้อย

แอกเท (Agthe, 1979, abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่องการรับรู้บทบาทและหน้าที่ของครูใหญ่และครูในงานวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูใหญ่และครูน้อยยอมรับว่างานปรับปรุงการเรียนการสอนต้องทำเป็นคณะ โดยให้ทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน

2. ครูใหญ่ทำหน้าที่บริหารงานอื่นๆ มากเกินไป ควรให้ความสำคัญในการนิเทศ การศึกษามากยิ่งขึ้น

3. ครูใหญ่และครูน้อยมีความเห็นตรงกันว่า โครงการสอนของอำเภอมีอิทธิพลต่อ การใช้หลักสูตรในโรงเรียน

4. นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีอิทธิพล ในการเปลี่ยนแปลงแสดงบทบาทของ ครูใหญ่จากเป็นผู้สั่งการมาเป็นผู้ประสานงาน และมีการทำงานเป็นคณะมากยิ่งขึ้น

ลู (Liu, 1985, abstract) ได้ทำการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้นำในการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ โดยใช้เครื่องมือที่เรียกว่า instruction leadership behavior questionnaire (ILBQ) ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการเป็นผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์สูงกับความสำเร็จของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดโรงเรียน จำนวนปีของการดำรงตำแหน่งผู้บริหารและจำนวนของผู้ช่วยผู้บริหาร

สปิริโต (Spinito, 1990, abstract) ทำการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูใหญ่ใน ฐานะผู้บริหารทางด้านวิชาการของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในรัฐแคลิฟอร์เนีย ที่มีผลต่อ ความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียนได้ผลที่น่าสนใจอย่างหนึ่งว่า การพัฒนาบุคลากรของ ครูใหญ่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของนักเรียน

กูธฮาร์ท (Goodhart, 1991, abstract) ได้ศึกษาลักษณะของโรงเรียนระดับ มัธยมศึกษาของรัฐที่มีประสิทธิภาพในด้านวิชาการ ซึ่งทำการวิเคราะห์โดยศึกษาผลผลิต ทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการ ความสำเร็จของ โรงเรียนและประสิทธิภาพของการวัดผลพบว่าความเป็นผู้นำในด้านการจัดองค์กรของผู้บริหาร ความมีคุณธรรมจริยธรรมของครูปฏิบัติการสอนและความเป็นหนึ่งเดียวของสถานศึกษามี ความสัมพันธ์ต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนและส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพซึ่งกันและ กัน

เคฟ (Cave, 1992, abstract) ศึกษาการบริหารการประถมศึกษาในท้องถิ่น เปรียบเสมือนการนิเทศการสอน จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ การนิเทศการสอนของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษานอกเมืองรัฐนิเจอร์ซี โดยใช้การประเมินผลการ ปฏิบัติการนิเทศการสอนโดยเปรียบเทียบ ประเมินบทบาทในการนิเทศการสอนโรงเรียนในเมือง และนอกเมือง ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นทักษะของครูใหญ่ และวิธีการสำรวจการนิเทศโดยใช้ แบบสอบถาม เพื่อการวิจัยของมหาวิทยาลัยเพนซิลเวเนีย พบว่า ผู้บริหารมีทัศนะต่อการนิเทศ ในขณะที่เดียวกันทัศนะของครูก็เห็นสอดคล้องกับผู้บริหาร

ไวท์ (White, 1993, abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่องครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษากับการบริหารหลักสูตรและผสมผสานพิเศษ จุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาการนิเทศหลักสูตร พิเศษและทัศนคติของครูใหญ่ต่อบทบาทการนิเทศ ประชากรที่ใช้ศึกษาคือครูใหญ่โรงเรียนใน เมืองโรงเรียนประถม ศึกษาของตำบลฟีนิกส์ โดยใช้วิธีการวิจัยหลายวิธีการรวมทั้งใช้แบบ

สำรวจ 105 ข้อและสัมภาษณ์เจาะลึก โรงเรียนที่ศึกษาจะสัมพันธ์กับการศึกษาพิเศษ ฝ่ายโรงเรียนการประเมินและการทดแทนความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนนักเรียน ผลการวิจัย พบว่า การนิเทศหลักสูตรพิเศษและทัศนคติของครูใหญ่ต่อบทบาทการนิเทศ มีสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรและผสมผสานพิเศษ อยู่ในระดับมาก

จากงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ส่วนใหญ่จะประสบกับปัญหาครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผน ขาดสื่อการเรียนการสอน ขาดแคลนบุคลากร ครูไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนไม่ค่อยได้ผลมากนัก ทั้งทั้งงานวิชาการนับว่าเป็นงานหลักของโรงเรียนซึ่งมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนจะดีขึ้นมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการของผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพและปัญหาของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ได้รับการส่งเสริมจากรัฐบาลเพื่อให้มีศักยภาพด้านการบริหารงานวิชาการและด้านอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดจนเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป

### บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

##### 1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จากสถานศึกษา 7 สถานศึกษา รวม 340 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2, 2548, หน้า 55 - 60)

##### 2. กลุ่มตัวอย่าง

2.2.1 หาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 240 คน

2.2.2 เนื่องจากประชากรมีความแตกต่างกันตามสถานภาพต่อความคิดเห็นจึงใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) เพื่อให้ได้ตัวแทนของทุกสถานภาพ (สุวรรีย์ศิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 122)

2.2.3 คำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานภาพ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 17 คน ครู จำนวน 143 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 80 คน

2.2.4 สุ่มตัวอย่างตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานภาพตามข้อ 2.2.3 โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ตำแหน่ง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหารสถานศึกษา	17	17
ครู	219	143
คณะกรรมการสถานศึกษา	105	80
รวมทั้งสิ้น	341	240

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่อง เพศ ตำแหน่ง และเขตที่ตั้งสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ใน 6 ด้าน คือ ลักษณะหลักสูตร แนวการบริหารจัดการ แนวการจัดการเรียนรู้ แนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ แนวการพัฒนาบุคลากรและแนวการประเมินผล ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ของลิเคิร์ต (Likert) มีระดับการให้คะแนน 5 ระดับ ได้แก่ มีสภาพและปัญหามากที่สุด มีสภาพและปัญหามาก มีสภาพและปัญหาปานกลาง มีสภาพและปัญหาน้อย และมีสภาพและปัญหาน้อยที่สุด (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2524, หน้า 85)

โดยกำหนดค่าคะแนนของแบบสอบถามในตอนที่ 2 ไว้ดังนี้

- |         |   |
|---------|---|
| คะแนน 5 | หมายถึง มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการมากที่สุด  |
| คะแนน 4 | หมายถึง มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการมาก        |
| คะแนน 3 | หมายถึง มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการปานกลาง    |
| คะแนน 2 | หมายถึง มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการน้อย       |
| คะแนน 1 | หมายถึง มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการน้อยที่สุด |

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในฝัน

2.2 กำหนดขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือ ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและตามตัวแปรที่ศึกษา

2.3 สร้างข้อคำถามฉบับร่างตามกรอบแนวคิดการวิจัยที่กำหนด

2.4 นำร่างแบบสอบถามไปให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะ

2.5 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และผู้วิจัยนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (item objective congruence index : IOC) โดยให้คะแนนเป็น 3 ระดับ คือ +1 = สอดคล้อง 0 = ไม่แน่ใจและ -1 = ไม่สอดคล้อง โดยค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามแต่ละข้อมีค่าตั้งแต่ 0.60-1.00

2.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach 's alpha confident) (ล้วน สายยศ, และ อังคณา สายยศ, 2538, หน้า 200 – 216) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อขอความร่วมมือไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เพื่อให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามให้ผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งครูในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ โดยเจ้าหน้าที่ของถึงผู้วิจัยและติดแสตมป์เพื่อให้ส่งกลับคืนมาให้ผู้วิจัย โดยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามคืนภายใน 15 วันทางไปรษณีย์

3. ในกรณีที่มิได้รับแบบสอบถามคืนครบตามจำนวน ผู้วิจัยจะติดต่อประสานงานกับสถานศึกษาที่ไม่ได้ส่งแบบสอบถามคืน และไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ผลปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนครบร้อยละ 100.00

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ ตรวจสอบการให้คะแนนแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์โดยวิธีแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละและนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในฝันใช้สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน ผู้วิจัยกำหนดช่วงคะแนนตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด, และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 24) ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการน้อยที่สุด

#### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากสูตรของยามาเน่ (Yamane)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ	n =	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N =	จำนวนประชากร
	e =	Margin of error (0.05)

2. ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (item objective congruence index : IOC) (สุวิมล ติรภานันท์, 2543, หน้า 131 – 132)

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
	R	แทน	ผลคูณของคะแนนกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญ
	n	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach 's alpha confident) (ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 200 – 216)

$$\alpha. = \frac{n}{n-1} \left[ -\frac{\sum S_i^2}{S_i^2} \right]$$

เมื่อ	$\alpha$	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	$n$	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$S_i^2$	แทน	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
	$S_i^2$	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งหมด

4. สถิติพื้นฐานสำหรับวิเคราะห์สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

4.1 คะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2537, หน้า 43) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
$\sum fx$	แทน	ผลรวมของคะแนนคูณกับความถี่
$n$	แทน	จำนวนคะแนนทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2537, หน้า 74) ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$x$	แทน	คะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	$n$	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

5. ทดสอบสถิติที (t - test) หาค่าความแปรปรวนของประชากรสองกลุ่มไม่เท่ากัน (บุญชม ศรีสะอาด, และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 112)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2
	$S_1^2, S_2^2$	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2
	$n_1, n_2$	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2

6. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one - way ANOVA) ด้วย F-test (ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 113) เพื่อพิจารณาค่าความแปรปรวนแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	คือ	ค่าการแจกแจงของ F
	$MS_b$	คือ	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (mean of sum of squares)
	$MS_w$	คือ	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม (Mean of sum of squares within groups)

7. ทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธี เชฟเฟ้ (Scheffe' Method) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2537, หน้า 181) ดังนี้

$$F_1 = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)^2}{MS_w(n_1 + n_2)/n_1n_2}$$

เมื่อ	$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	$n_1, n_2$	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1, กลุ่มที่ 2
	$MS_w$	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

## บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

### สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจง t
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนแต่ละคนยกกำลังสอง
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน
F	แทน	ค่าการแจกแจง F
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

### ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้  
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม  
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง และที่ตั้งสถานศึกษา

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามดังตารางต่อไปนี

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	137	57.08
หญิง	103	42.92
2. ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	17	7.08
ครู	143	59.58
คณะกรรมการสถานศึกษา	80	33.34
3. ที่ตั้งสถานศึกษา		
ในเขตเทศบาล	5	29.41
นอกเขตเทศบาล	12	70.59

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 57.08 เพศหญิงร้อยละ 42.92 มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 7.08 เป็นครู ร้อยละ 59.58 และเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา ร้อยละ 33.34 และสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล ร้อยละ 29.41 นอกเขตเทศบาล ร้อยละ 70.59

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์วิเคราะห์ สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ดังแสดงตามตารางต่อไปนี้

ตาราง 5 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

สภาพการบริหารงานวิชาการ	N (240)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ลักษณะหลักสูตร	3.85	0.52	มาก	5
2. แนวการบริหารจัดการ	4.09	0.55	มาก	1
3. แนวการจัดการเรียนรู้	4.05	0.56	มาก	3
4. แนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้	4.08	0.52	มาก	2
5. แนวการพัฒนาบุคลากร	4.00	0.56	มาก	4
6. แนวการประเมินผล	3.73	0.52	มาก	6
รวม	3.96	0.53	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=3.96$ , S.D.=0.53) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีสภาพการบริหารงานอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ แนวการบริหารจัดการ ( $\bar{X}=4.09$ , S.D.=0.55) แนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ( $\bar{X}=4.08$ , S.D.=0.52) แนวการจัดการเรียนรู้ ( $\bar{X}=4.05$ , S.D.=0.56) แนวการพัฒนาบุคลากร ( $\bar{X}=4.00$ , S.D.=0.56) ลักษณะหลักสูตร ( $\bar{X}=3.85$ , S.D.=0.52) และแนวการประเมินผล ( $\bar{X}=3.73$ , S.D.=0.52)

ตาราง 6 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายข้อ ด้านลักษณะหลักสูตร

ด้านลักษณะหลักสูตร	N (240)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. มีอิสระในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน	4.19	0.57	มาก	1
2. เปิดโปรแกรมการเรียนอย่างหลากหลายและมีมาตรฐานสูง เชื่อมโยงกับอาชีพในท้องถิ่น เพิ่มพูนทักษะเพื่อการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อได้	4.14	0.42	มาก	2
3. เน้นให้ผู้เรียนทุกคนสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศได้	4.13	0.40	มาก	3
4. เป็นตลาดความรู้ให้แก่ชุมชน (ชุมชนร่วมเรียนรู้กับผู้เรียนได้ตามที่ต้องการ)	3.61	0.72	มาก	4
5. เป็นหลักสูตรที่เรียนได้ทั้งนักเรียนและบุคคลทั่วไป	3.52	0.56	มาก	5
6. เป็นหลักสูตรที่สะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการศึกษาต่อและสร้างฐานการเรียนรู้สู่การประกอบอาชีพ (career path) ของผู้เรียน	3.51	0.47	มาก	6
รวม	3.85	0.52	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านลักษณะหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.85$ , S.D.=0.52) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ มีอิสระในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน ( $\bar{X} = 4.19$ , S.D.=0.57) เปิดโปรแกรมการเรียนอย่างหลากหลายและมีมาตรฐานสูงเชื่อมโยงกับอาชีพในท้องถิ่นเพิ่มพูนทักษะเพื่อการประกอบอาชีพและการศึกษา

ต่อได้ ( $\bar{X} = 4.14$ , S.D.=0.42) เน้นให้ผู้เรียนทุกคนสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศได้ ( $\bar{X} = 4.13$ , S.D.=0.40)

ตาราง 7 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายชื่อ ด้านแนวการบริหารจัดการ

ด้านแนวการบริหารจัดการ	N (240)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการสร้างบรรยากาศการบริหารที่เป็นเอกภาพ	4.39	0.58	มาก	1
2. พัฒนาดตนเองอย่างต่อเนื่องโดยวิธีการบริหารแบบทั่วทั้งองค์กร	4.30	0.54	มาก	2
3. บริหารด้วยระบบข้อมูล (data based) และมีระบบดูแลนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ	4.10	0.57	มาก	4
4. ระดมทรัพยากรและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.07	0.52	มาก	5
5. พัฒนาเครือข่ายที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชนโรงเรียนชั้นนำทุกสังกัดและสถาบันอุดมศึกษา	4.04	0.49	มาก	6
6. จัดสรรให้มีครูครบทุกสาระหลักสูตรและบุคลากรสนับสนุนเพียงพอ	3.74	0.67	มาก	9
7. มีระบบการจูงใจ ทั้งนักเรียน ครู ผู้บริหารและผู้สนับสนุนด้วยการประกวดผลงานผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง	4.01	0.54	มาก	7
8. บริหารงบประมาณและทรัพยากรแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์	3.89	0.57	มาก	8

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านการจัดการเรียนการสอน	N (240)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
9. พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในให้มี				
ความเข้มแข็ง	4.28	0.47	มาก	3
รวม	4.09	0.55	มาก	

จากตาราง 7 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านแนวการบริหารจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.09$ , S.D.=0.55) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการสร้างบรรยากาศการบริหารที่เป็นเอกภาพ ( $\bar{X} = 4.39$ , S.D.=0.58) พัฒนาดนเองอย่างต่อเนื่องโดยวิธีการบริหารแบบทั่วทั้งองค์กร ( $\bar{X} = 4.30$ , S.D.=0.54) พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในให้มีความเข้มแข็ง ( $\bar{X} = 4.28$ , S.D.=0.47)

ตาราง 8 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของสภาพการบริหารงาน  
วิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2  
โดยรวมและรายข้อ ด้านแนวการจัดการเรียนรู้

ด้านแนวการจัดการเรียนรู้	N (240)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. จัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนลงมือทำ	4.28	0.54	มากที่สุด	1
2. เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม	3.94	0.58	มาก	5
3. เรียนรู้แบบร่วมมือและเน้นการทำงาน รวมกันเป็นกลุ่ม	4.08	0.54	มาก	3
4. ร่วมเรียนรู้ร่วมกันกับชุมชนหรือสถาน ประกอบการ	3.98	0.60	มาก	4
5. เรียนรู้อย่างหลากหลายและบูรณาการ	3.90	0.62	มาก	6
6. เรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการเรียนรู้ผ่านเครือข่าย	4.15	0.52	มาก	2
รวม	4.05	0.56	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านแนวการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.05$ , S.D.=0.56) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ จัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนลงมือทำ ( $\bar{X} = 4.28$ , S.D.=0.54) เรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์และการเรียนรู้ผ่านเครือข่าย ( $\bar{X} = 4.15$ , S.D.=0.52) เรียนรู้แบบร่วมมือและเน้นการทำงานรวมกันเป็นกลุ่ม ( $\bar{X} = 4.08$ , S.D.=0.54)

ตาราง 9 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของสภาพการบริหารงาน  
วิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2  
โดยรวมและรายข้อ ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้

ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้	N (240)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. มีห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน มีหนังสือและ สื่อต่างๆ ครบถ้วนเพียงพอ มีบุคลากร คุณภาพดูแลรับผิดชอบ	4.06	0.54	มาก	3
2. จัดให้มีห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (e-library) หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เครือข่ายการเรียนรู้ทาง อินเทอร์เน็ต (Internet) และมีคอมพิวเตอร์เพียงพอ ต่อจำนวนนักเรียน	4.02	0.49	มาก	4
3. เชื่อมโยงเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ในชุมชน อย่างทั่วถึง	4.18	0.54	มาก	1
4. มีการอบรมผู้นำของแหล่งเรียนรู้ ให้ทำ หน้าที่ช่วยเหลือดูแลโรงเรียนได้	4.08	0.53	มาก	2
รวม	4.08	0.52	มาก	

จากตาราง 9 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงาน  
เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ โดยรวมอยู่  
ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.08$ , S.D.=0.52) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุก  
ข้อ เรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ เชื่อมโยงเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ใน  
ชุมชนอย่างทั่วถึง ( $\bar{X} = 4.18$ , S.D.=0.54) มีการอบรมผู้นำของแหล่งเรียนรู้ ให้ทำหน้าที่  
ช่วยเหลือดูแลโรงเรียนได้ ( $\bar{X} = 4.08$ , S.D.=0.53) มีห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน มีหนังสือและสื่อ  
ต่างๆ ครบถ้วนเพียงพอ มีบุคลากรคุณภาพดูแลรับผิดชอบ ( $\bar{X} = 4.06$ , S.D.=0.54)

ตาราง 10 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสภาพการบริหารงาน  
วิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2  
โดยรวมและรายข้อ ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร

ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร	N (240)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. มีภาวะผู้นำทางการสอนเข้มแข็ง (สอนเก่ง)	4.04	0.50	มาก	3
2. สร้างบรรยากาศความคาดหวังผลการเรียนสูง	4.08	0.61	มาก	2
3. ปิดภารกิจการสอนเป็นเรื่องสำคัญ	4.01	0.52	มาก	4
4. จัดสภาพแวดล้อมเกื้อกูลต่อการเรียน	3.89	0.59	มาก	7
5. ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.90	0.62	มาก	6
6. ติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด	3.98	0.55	มาก	5
7. หุ้มเทเวลาให้กับการสร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้	4.11	0.59	มาก	1
รวม	4.00	0.56	มาก	

จากตาราง 10 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.00$ , S.D.=0.56) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ หุ้มเทเวลาให้กับการสร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ ( $\bar{X} = 4.11$ , S.D.=0.56) สร้างบรรยากาศความคาดหวังผลการเรียนสูง ( $\bar{X} = 4.08$ , S.D.=0.61) มีภาวะผู้นำทางการสอนเข้มแข็ง (สอนเก่ง) ( $\bar{X} = 4.04$ , S.D.=0.50)

ตาราง 11 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของสภาพการบริหารงาน  
วิชาการของโรงเรียนโนนผืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2  
โดยรวมและรายข้อ ด้านแนวการประเมินผล

ด้านแนวการประเมินผล	N (240)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. กำหนดเกณฑ์ซึ่งเป็นตัวชี้วัดผลการเรียนที่ชัดเจน	3.84	0.62	มาก	3
2. กำหนดภาระงาน/ผลงาน/โครงการที่นักเรียนต้องปฏิบัติ	3.98	0.61	มาก	1
3. ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย สังกัดจากผลงานและสภาพการปฏิบัติงานตามจริง	3.67	0.65	มาก	9
4. ประเมินโดยยึดมาตรฐานการปฏิบัติงาน	3.74	0.67	มาก	7
5. ประเมินจากผลงาน (projects) และการแสดงความสามารถจากแฟ้มสะสมงาน	3.83	0.56	มาก	4
6. นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ท้าทายความสามารถ	3.68	0.48	มาก	9
7. แจงผลการเรียนให้ผู้เรียนทราบทันทีเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น	3.87	0.56	มาก	2
8. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	3.80	0.59	มาก	5
9. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	3.70	0.58	มาก	8
10. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.79	0.59	มาก	6
11. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.52	0.42	มาก	11
12. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา	3.54	0.53	มาก	9
13. การประเมินคุณภาพการศึกษา (ระดับเขตพื้นที่และระดับชาติ)	3.68	0.34	มาก	9
14. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	3.74	0.22	มาก	7
15. การผลุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	3.63	0.52	มาก	10
รวม	3.73	0.52	มาก	

จากตาราง 11 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านแนวการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.73$ , S.D.=0.52) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ กำหนดภาระงาน/ผลงาน/โครงการที่นักเรียนต้องปฏิบัติ ( $\bar{X} = 3.98$ , S.D.=0.61) แจงผลการเรียนให้ผู้เรียนทราบทันทีเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น ( $\bar{X} = 3.87$ , S.D.=0.56) กำหนดเกณฑ์ซึ่งเป็นตัวชี้วัดผลการเรียนที่ชัดเจน ( $\bar{X} = 3.84$ , S.D.=0.62)

ตาราง 12 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	N (240)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านลักษณะหลักสูตร	2.80	1.10	ปานกลาง	2
2. ด้านการบริหารจัดการ	2.51	1.20	ปานกลาง	5
3. ด้านแนวการจัดการเรียนรู้	3.10	1.10	ปานกลาง	1
4. ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้	2.79	1.15	ปานกลาง	3
5. ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร	2.79	1.14	ปานกลาง	3
6. ด้านแนวการประเมินผล	2.77	1.00	ปานกลาง	4
รวม	2.79	1.11	ปานกลาง	

จากตาราง 12 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 2.79$ , S.D.=1.11) และเมื่อพิจารณารายด้านทุกด้านมีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านแนวการจัดการเรียนรู้ ( $\bar{X} = 3.10$ , S.D.=1.10) ด้านลักษณะหลักสูตร ( $\bar{X} = 2.80$ , S.D.=1.10) ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ( $\bar{X} = 2.79$ , S.D.=1.15) ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร ( $\bar{X} = 2.79$ , S.D.=1.14) ด้านแนวการประเมินผล ( $\bar{X} = 2.77$ , S.D.=1.00) และด้านการบริหารจัดการ ( $\bar{X} = 2.51$ , S.D.=1.20)

ตาราง 13 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายข้อ ด้านลักษณะหลักสูตร

ด้านลักษณะหลักสูตร	N (240)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. มีอิสระในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน	2.83	1.06	ปานกลาง	3
2. เปิดโปรแกรมการเรียนอย่างหลากหลายและมีมาตรฐานสูง เชื่อมโยงกับอาชีพในท้องถิ่น เพิ่มพูนทักษะเพื่อการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อได้	2.80	1.12	ปานกลาง	4
3. เน้นให้ผู้เรียนทุกคนสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ละใช้เทคโนโลยีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศได้	2.70	1.14	ปานกลาง	6
4. เป็นตลาดความรู้ให้แก่ชุมชน (ชุมชนร่วมเรียนรู้กับผู้เรียนได้ตามที่ต้องการ)	2.87	1.12	ปานกลาง	2
5. เป็นหลักสูตรที่เรียนได้ทั้งนักเรียนและบุคคลทั่วไป	2.74	1.02	ปานกลาง	5
6. เป็นหลักสูตรที่สะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการศึกษาต่อและสร้างฐานการเรียนรู้สู่การประกอบอาชีพ (career path) ของผู้เรียน	2.89	1.14	ปานกลาง	1
รวม	2.80	1.10	ปานกลาง	

จากตาราง 13 พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านลักษณะหลักสูตร โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 2.80$ , S.D.=1.10) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ เป็นหลักสูตรที่สะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการศึกษาต่อและสร้างฐานการเรียนรู้สู่การประกอบอาชีพ (career path) ของผู้เรียน ( $\bar{X} = 2.89$ , S.D.=1.14) เป็นตลาดความรู้ให้แก่ชุมชน(ชุมชนร่วมเรียนรู้กับผู้เรียนได้ตามที่ต้องการ) ( $\bar{X} = 2.87$ , S.D.=1.12) มีอิสระในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน ( $\bar{X} = 2.83$ , S.D.=1.06)

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ตาราง 14 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโนนผืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายข้อ ด้านแนวการบริหารจัดการ

ด้านแนวการบริหารจัดการ	N (240)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการ สร้างบรรยากาศการบริหารที่เป็นเอกภาพ	2.89	1.26	ปานกลาง	2
2. พัฒนาดตนเองอย่างต่อเนื่องโดยวิธีการ บริหารแบบทั่วทั้งองค์กร	2.87	1.12	ปานกลาง	3
3. บริหารด้วยระบบข้อมูล (data based) และ มีระบบดูแลนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ	2.85	1.18	ปานกลาง	4
4. ระดมทรัพยากรและการมีส่วนร่วม ของผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องจากแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.79	1.19	ปานกลาง	6
5. พัฒนาเครือข่ายที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างชุมชนโรงเรียนชั้นนำทุกสังกัด และสถาบันอุดมศึกษา	2.83	1.27	ปานกลาง	5
6. จัดสรรให้มีครูครบทุกสาระหลักสูตรและ บุคลากรสนับสนุนเพียงพอ	2.94	1.17	ปานกลาง	1
7. มีระบบการจูงใจ ทั้งนักเรียน ครู ผู้บริหาร และผู้สนับสนุนด้วยการประกวด ผลงานผ่านสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง	2.72	1.21	ปานกลาง	9
8. บริหารงบประมาณและทรัพยากรแบบมุ่ง ผลสัมฤทธิ์	2.78	1.17	ปานกลาง	7
9. พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในให้มีความ เข้มแข็ง	2.75	1.23	ปานกลาง	8
รวม	2.51	1.20	ปานกลาง	

จากตาราง 14 พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านแนวการบริหารจัดการ โดยรวมมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 2.51$ , S.D.=1.20) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ จัดสรรให้มีครูครบทุกสาระหลักสูตรและบุคลากรสนับสนุนเพียงพอ ( $\bar{X} = 2.94$ , S.D.=1.17) ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการสร้างบรรยากาศการบริหารที่เป็นเอกภาพ ( $\bar{X} = 2.89$ , S.D.=1.26) พัฒนาดตนเองอย่างต่อเนื่องโดยวิธีการบริหารแบบทั่วทั้งองค์กร ( $\bar{X} = 2.87$ , S.D.=1.12)

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ตาราง 15 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาการบริหารงาน  
วิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2  
โดยรวมและรายข้อ ด้านแนวการจัดการเรียนรู้

ด้านแนวการจัดการเรียนรู้	N (240)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. จัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนลงมือทำ	3.46	1.02	ปานกลาง	1
2. เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม	2.87	1.12	ปานกลาง	6
3. เรียนรู้แบบร่วมมือและเน้นการทำงาน รวมกันเป็นกลุ่ม	2.94	1.10	ปานกลาง	4
4. ร่วมเรียนรู้ร่วมกันกับชุมชนหรือสถาน ประกอบการ	2.92	1.12	ปานกลาง	5
5. เรียนรู้อย่างหลากหลายและบูรณาการ	3.45	1.12	ปานกลาง	2
6. เรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการเรียนรู้ผ่านเครือข่าย	2.98	1.14	ปานกลาง	3
รวม	3.10	1.10	ปานกลาง	

จากตาราง 15 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัด  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านแนวการจัดการเรียนรู้ โดยรวมมีปัญหายู่ใน  
ระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.10$ , S.D.=1.10) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหายู่  
ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ จัดการเรียนรู้โดยให้  
ผู้เรียนลงมือทำ ( $\bar{X} = 3.46$ , S.D.=1.02) เรียนรู้อย่างหลากหลายและบูรณาการ เรียนรู้โดยใช้  
เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์และการเรียนรู้ผ่านเครือข่าย ( $\bar{X} =$   
2.98, S.D.=1.14)

ตาราง 16 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาการบริหารงาน  
วิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2  
โดยรวมและรายข้อ ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้

ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้	N (240)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. มีห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน มีหนังสือและ สื่อต่างๆ ครบถ้วนเพียงพอ มีบุคลากร คุณภาพดูแลรับผิดชอบ	2.74	1.16	ปานกลาง	3
2. จัดให้มีห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (e-library) หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เครือข่ายการเรียนรู้ทาง อินเทอร์เน็ต (Internet) และมีคอมพิวเตอร์เพียงพอ ต่อจำนวนนักเรียน	2.76	1.12	ปานกลาง	2
3. เชื่อมโยงเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ในชุมชน อย่างทั่วถึง	2.70	1.18	ปานกลาง	4
4. มีการอบรมผู้นำของแหล่งเรียนรู้ ให้ทำ หน้าที่ช่วยเหลือดูแลโรงเรียนได้	2.97	1.16	ปานกลาง	1
รวม	2.79	1.15	ปานกลาง	

จากตาราง 16 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัด  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้  
โดยรวมมีปัญหายุอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 2.79$ , S.D.=1.15) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ  
พบว่า ทุกข้อมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับ  
คือ มีการอบรมผู้นำของแหล่งเรียนรู้ ให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือดูแลโรงเรียนได้ ( $\bar{X} = 2.97$ ,  
S.D.=1.16) จัดให้มีห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (e-library) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book)  
เครือข่ายการเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต (Internet) และมีคอมพิวเตอร์เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน  
( $\bar{X} = 2.76$ , S.D.=1.12) มีห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน มีหนังสือและสื่อต่างๆ ครบถ้วนเพียงพอ มี  
บุคลากรคุณภาพดูแลรับผิดชอบ ( $\bar{X} = 2.74$ , S.D.=1.16)

ตาราง 17 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายข้อ ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร

ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร	N (240)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. มีภาวะผู้นำทางการสอนเข้มแข็ง (สอนเก่ง)	2.84	1.12	ปานกลาง	1
2. สร้างบรรยากาศความคาดหวังผลการเรียนสูง	2.75	1.15	ปานกลาง	7
3. ยึดภารกิจการสอนเป็นเรื่องสำคัญ	2.79	1.12	ปานกลาง	4
4. จัดสภาพแวดล้อมเกื้อกูลต่อการเรียน	2.82	1.12	ปานกลาง	2
5. ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	2.81	1.17	ปานกลาง	3
6. ติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด	2.76	1.16	ปานกลาง	6
7. หุ้มเทเวลาให้กับการสร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้	2.78	1.18	ปานกลาง	5
รวม	2.79	1.14	ปานกลาง	

จากตาราง 17 พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านแนวการพัฒนาบุคลากรโดยรวมมีปัญหายุ่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 2.79$ , S.D.=1.14) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหายู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ มีภาวะผู้นำทางการสอนเข้มแข็ง (สอนเก่ง) ( $\bar{X} = 2.84$ , S.D.=1.12) จัดสภาพแวดล้อมเกื้อกูลต่อการเรียน ( $\bar{X} = 2.82$ , S.D.=1.12) ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ( $\bar{X} = 2.81$ , S.D.=1.17)

ตาราง 18 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาการบริหารงาน  
วิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2  
โดยรวมและรายข้อ ด้านแนวการประเมินผล

ด้านแนวการประเมินผล	N (240)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. กำหนดเกณฑ์ซึ่งเป็นตัวชี้วัดผลการเรียนที่ชัดเจน	2.84	1.07	ปานกลาง	4
2. กำหนดภาระงาน/ผลงาน/โครงการที่นักเรียนต้องปฏิบัติ	2.82	1.06	ปานกลาง	5
3. ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย สังกัดจากผลงานและสภาพการปฏิบัติงานตามจริง	2.89	1.08	ปานกลาง	1
4. ประเมินโดยยึดมาตรฐานการปฏิบัติงาน	2.86	1.02	ปานกลาง	2
5. ประเมินจากผลงาน (projects) และการแสดงความสามารถจากแฟ้มสะสมงาน	2.80	0.98	ปานกลาง	6
6. นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ท้าทายความสามารถ	2.78	1.04	ปานกลาง	7
7. แจงผลการเรียนให้ผู้เรียนทราบทันทีเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น	2.70	1.02	ปานกลาง	13
8. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	2.76	0.87	ปานกลาง	9
9. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	2.72	1.00	ปานกลาง	12
10. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.74	1.07	ปานกลาง	10
11. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.77	0.84	ปานกลาง	8
12. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา	2.85	1.12	ปานกลาง	3
13. การประเมินคุณภาพการศึกษา (ระดับเขตพื้นที่และระดับชาติ)	2.63	0.76	ปานกลาง	15
14. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	2.73	1.04	ปานกลาง	11
15. การผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	2.66	1.13	ปานกลาง	14
รวม	2.77	1.00	ปานกลาง	

จากตาราง 18 พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านแนวการประเมินผล โดยรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 2.77$ , S.D.=1.00) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายสังเกตจากผลงานและสภาพการปฏิบัติงานตามจริง ( $\bar{X} = 2.89$ , S.D.=1.08) ประเมินโดยยึดมาตรฐานการปฏิบัติงาน ( $\bar{X} = 2.86$ , S.D.=1.02) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ( $\bar{X} = 2.85$ , S.D.=1.12)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียน  
ในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และที่ตั้ง  
สถานศึกษา ดังแสดงตามตารางต่อไปนี้

ตาราง 19 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงาน  
เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ

สภาพการบริหารงานวิชาการ	ชาย (n = 139)		หญิง (n = 103)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านลักษณะหลักสูตร	3.96	0.47	3.84	0.45	1.58	0.112
2. ด้านการบริหารจัดการ	4.11	0.49	4.01	0.44	1.35	0.172
3. ด้านแนวการจัดการเรียนรู้	4.01	0.55	3.87	0.45	1.70	0.082
4. ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการ เรียนรู้	4.04	0.41	4.00	0.46	0.77	0.432
5. ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร	3.82	0.50	3.80	0.40	0.32	0.735
6. ด้านแนวการประเมินผล						
รวม	3.99	0.47	3.92	0.44	1.05	0.341

จากตาราง 19 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัด  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศโดยรวมและด้านลักษณะหลักสูตร  
ด้านการบริหารจัดการ ด้านแนวการจัดการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการ  
เรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร และด้านแนวการประเมินผลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ  
ทางสถิติ

ตาราง 20 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและแต่ละตำแหน่ง จำแนกตามตำแหน่ง

สภาพการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร (n=17)		ครู (n=143)		กรรมการ (n=80)		F	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านลักษณะหลักสูตร	3.92	0.42	3.90	0.46	3.52	0.44	0.11	0.908
ด้านการบริหารจัดการ	4.10	0.42	4.02	0.50	3.98	0.35	0.91	0.363
ด้านแนวการจัดการเรียนรู้	3.92	0.53	3.90	0.51	3.68	0.46	0.80	0.420
ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้	4.02	0.48	4.01	0.50	3.86	0.49	0.62	0.532
ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร	4.01	0.50	4.01	0.42	3.87	0.38	0.13	0.895
ด้านแนวการประเมินผล	3.74	0.50	3.83	0.51	3.24	0.47	-0.79	0.426
รวม	3.95	0.47	3.94	0.48	3.66	0.43	0.34	0.730

จากตาราง 20 พบว่า การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งโดยรวมและด้านลักษณะหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการ ด้านแนวการจัดการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร และด้านแนวการประเมินผลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 21 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและแต่ละด้าน จำแนกตามที่ตั้งสถานศึกษา

สภาพการบริหารงานวิชาการ	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		t	p
	(n =72)		(n =168)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านลักษณะหลักสูตร	4.01	0.40	3.86	0.44	1.62	0.101
2. ด้านการบริหารจัดการ	4.18	0.47	4.02	0.46	1.83	0.063
3. ด้านแนวการจัดการเรียนรู้	4.02	0.51	3.90	0.51	1.47	0.115
4. ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้	4.12	0.45	3.96	0.48	2.21*	0.026
5. ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร	4.06	0.45	4.01	0.46	0.84	0.387
6. ด้านแนวการประเมินผล	3.76	0.50	3.82	0.50	0.44	0.636
รวม	4.02	0.46	3.92	0.47	1.40	0.142

\*p < .05

จากตาราง 21 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามที่ตั้งสถานศึกษา โดยรวมและด้านลักษณะหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการ ด้านแนวการจัดการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร และด้านแนวการประเมินผลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 22 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ชาย (n = 139)		หญิง (n = 103)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	1. ด้านลักษณะหลักสูตร	2.81	1.01	2.75		
2. ด้านการบริหารจัดการ	2.80	1.11	2.78	1.12	0.16	0.852
3. ด้านแนวการจัดการเรียนรู้	2.78	1.02	2.72	1.00	0.52	0.580
4. ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้	2.72	1.02	2.70	1.08	0.12	0.886
5. ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร	2.75	1.02	2.72	1.04	0.22	0.806
6. ด้านแนวการประเมินผล	2.78	0.94	2.72	0.90	0.17	0.840
รวม	2.77	1.02	2.73	1.01	0.25	0.779

จากตาราง 22 พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามสถานภาพด้านเพศโดยรวม และด้านลักษณะหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการ ด้านแนวการจัดการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร และด้านแนวการประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 23 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงาน  
เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและแต่ละด้าน จำแนกตามตำแหน่ง

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร (n = 17)		ครูผู้สอน (n = 143)		คณะกรรมการ (n = 80)		F	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านลักษณะหลักสูตร	2.78	0.96	2.76	1.00	2.64	0.75	0.01	0.984
2. ด้านแนวการบริหารจัดการ	2.79	1.07	2.78	1.14	2.64	1.25	-0.00	0.992
3. ด้านแนวการจัดการเรียนรู้	2.77	1.08	2.76	.99	2.54	1.42	0.06	0.936
4. ด้านแนวการพัฒนา ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้	2.70	1.06	2.79	1.09	2.68	1.03	-0.54	0.566
5. ด้านแนวการพัฒนา บุคลากร	2.77	1.08	2.77	1.10	2.70	1.06	-0.01	0.980
6. ด้านแนวการประเมินผล	2.78	0.98	2.82	0.93	2.68	1.04	-0.27	0.771
รวม	2.76	1.03	2.78	1.04	2.64	1.09	-0.12	0.871

จากตาราง 23 พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน  
ในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งโดยรวมและด้าน  
ลักษณะหลักสูตร ด้านแนวการบริหารจัดการ ด้านแนวการจัดการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนา  
ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาบุคลากรและด้านแนวการประเมินผล ไม่  
แตกต่างกัน

ตาราง 24 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงาน  
เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและแต่ละด้าน จำแนกตามที่ตั้งสถานศึกษา

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ในเขตเทศบาล (n = 72)		นอกเขตเทศบาล (n = 168)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านลักษณะหลักสูตร	2.54	0.93	2.86	0.97	-1.93	0.051
2. ด้านแนวการบริหารจัดการ	2.51	1.02	2.87	1.11	-1.99*	0.045
3. ด้านแนวการจัดการเรียนรู้	2.48	0.97	2.82	1.02	-2.05*	0.040
4. ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและ แหล่งการเรียนรู้	2.41	1.01	2.82	1.04	-2.43*	0.014
5. ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร	2.44	1.03	2.85	1.07	-2.15*	0.031
6. ด้านแนวการประเมินผล	2.53	0.80	2.86	0.94	-2.19*	0.030
รวม	2.48	0.96	2.84	1.02	-2.18*	0.035

\*p < .05

จากตาราง 24 พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงาน  
เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามที่ตั้งสถานศึกษาโดยรวมและด้านแนวการบริหาร  
จัดการ ด้านแนวการจัดการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ด้านแนว  
การพัฒนาบุคลากร และด้านแนวการพัฒนาบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่  
ระดับ .05 ส่วนด้านลักษณะหลักสูตรไม่แตกต่างกัน

ตาราง 25 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ สภาพการบริหารงานวิชาการของ  
โรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2  
โดยรวมและแต่ละด้าน จำแนกตามที่ตั้งสถานศึกษา

สภาพการบริหารงานวิชาการ	แหล่งข้อมูล	SS	df	MS	t	p
1. ด้านลักษณะหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2.34	2	1.17	5.41*	0.005
	ภายในกลุ่ม	41.33	191	0.21		
	รวม	43.67	193			
2. ด้านแนวการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	3.73	2	1.86	8.44*	0.000
	ภายในกลุ่ม	42.28	191	0.22		
	รวม	46.01	193			
3. ด้านแนวการจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3.36	2	1.68	6.18*	0.002
	ภายในกลุ่ม	51.94	191	0.27		
	รวม	55.30	193			
4. ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุด และแหล่งการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3.58	2	1.79	7.45*	0.001
	ภายในกลุ่ม	45.88	191	0.24		
	รวม	49.46	193			
5. ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2.77	2	1.38	6.03*	0.003
	ภายในกลุ่ม	43.92	191	0.23		
	รวม	46.69	193			
6. ด้านแนวการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2.86	2	1.43	5.47*	0.005
	ภายในกลุ่ม	50.05	191	0.26		
	รวม	52.91	193			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3.01	2	1.50	8.71*	0.000
	ภายในกลุ่ม	32.99	191	0.17		
	รวม	36.00	193			

\*p < .05

จากตาราง 25 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนใน  
ฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพบุรี เขต 2 จำแนกตามที่ตั้งสถานศึกษาในเขตเทศบาล  
กับนอกเขตเทศบาล พบว่า โดยรวมและด้านลักษณะหลักสูตร ด้านแนวการบริหารจัดการ ด้าน  
แนวการจัดการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนา  
บุคลากรและด้านแนวการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

#### ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ ตำแหน่งและที่ตั้งสถานศึกษา

#### สมมติฐานการวิจัย

สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เมื่อจำแนกตามเพศ ตำแหน่งและที่ตั้งสถานศึกษามีความแตกต่างกัน

#### วิธีดำเนินการวิจัย

1. หาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณจากสูตรของยามาเน่ (Yamane) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 240 คน
2. เนื่องจากประชากรมีความแตกต่างกันตามสถานภาพต่อความคิดเห็นจึงใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) เพื่อให้ได้ตัวแทนทุกสถานภาพ (สุวริย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 122)
3. คำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานภาพได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 17 คน ครู จำนวน 143 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 80 คน
4. สุ่มตัวอย่างตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานภาพตามข้อ 1.3 โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย
5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.50-0.86 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.52-0.86 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 และเก็บแบบสอบถามได้ทั้งสิ้นจำนวน 240 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

### สรุปผลการวิจัย

การวิจัยสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ผู้วิจัยสรุปผลได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 57.08 มีตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 7.08 เป็นครู ร้อยละ 59.58 และเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 33.34 มีที่ตั้งสถานศึกษาตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล ร้อยละ 70.59 ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล ร้อยละ 29.41

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาจำแนกตามเพศ ที่ตั้งสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาจำแนกตามเพศ ที่ตั้งสถานศึกษา โดยรวมและด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตาม เพศ ตำแหน่งและที่ตั้งสถานศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เมื่อจำแนกตามเพศ ตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อจำแนกตามที่ตั้งสถานศึกษา พบว่า โดยรวมและด้านลักษณะหลักสูตรด้านการบริหารจัดการ ด้านแนวการจัดการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาบุคลากรและด้านแนวการประเมินผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง ที่ตั้งสถานศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เมื่อจำแนกตามเพศ ตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อจำแนกตามสถานที่ตั้งสถานศึกษา พบว่า โดยรวมและด้านแนวการบริหารจัดการ ด้านแนวการจัดการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ด้าน

แนวการพัฒนาบุคลากร และด้านแนวการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านลักษณะหลักสูตรแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

### อภิปรายผล

จากการศึกษา สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ผู้วิจัยพบประเด็นที่สำคัญและได้นำเสนอในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยภาพรวม ด้านลักษณะหลักสูตร ด้านแนวการบริหารจัดการ ด้านแนวการจัดการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร และด้านแนวการประเมินผลมีสภาพการบริหารงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของไพรวรรณ จงรักดี (2541, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในสังคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันโรงเรียนในฝันมีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 35 กำหนดว่าสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 34 (2) เฉพาะที่เป็นโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคลและมาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ซึ่งการกระจายอำนาจดังกล่าวทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีอิสระในการบริหารจัดการเป็นไปตามหลักของการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (school based management) ซึ่งจะเป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน และสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, ม.ป.ป., หน้า 6-7) รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดให้มีมาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งเป็นข้อกำหนดคุณภาพของผู้เรียน รวมทั้งสถานศึกษาต้องนำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไปจัดทำเป็นหลักสูตรของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2544, คำนำ) จะเห็นได้ว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาดังกล่าว เป็นส่วนหนึ่งของงานวิชาการโดยตรง ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (ม.ป.ป., หน้า 33) กล่าวว่างานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภาระกิจหลักของสถานศึกษาตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร และการจัดการ

สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัด บัณฑิตยี่ห้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมี ประสิทธิภาพ

2.ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 2 โดยรวม ด้านลักษณะหลักสูตร ด้านแนวการบริหารจัดการ ด้านแนวการจัดการ เรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร และด้าน แนวการประเมินผล มีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการศึกษา ของดำเนิน ปรางพรม (2542, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี พบว่ามีปัญหา การบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผลการศึกษาของประวิทย์ วงษ์แก้ว (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการวิจัยแสดงให้เห็น ว่าการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่กำหนดสาระการเรียนรู้ไว้ในหลักสูตรโดยให้สถานศึกษานำสาระ การเรียนรู้ดังกล่าว ไปจัดทำเป็นหลักสูตรของสถานศึกษานั้นๆทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอน มี ภาระงานเพิ่มมากขึ้นจากงานการบริหารจัดการในสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ดังที่ อำภา บุญช่วย (2537, หน้า 190-193) ได้กล่าวถึงปัญหาการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษา โดยแยกตามที่มาของปัญหาดังนี้

### 2.1 ปัญหาจากตัวผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีภาระอื่นที่จะต้องทำมาก ไม่มีเวลาที่จะทำความเข้าใจเรื่องหลักสูตรและการบริหารงานวิชาการอย่างเต็มที่ อาจจะไม่เห็นความสำคัญของงานนี้ หรือคิดว่ามีผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอยู่แล้ว จึงไม่สามารถควบคุมการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพได้

2.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาไม่สนใจงานวิชาการเพราะว่าเป็นงานที่เห็นผลช้า สู้ไปพัฒนางานทางด้านอื่นซึ่งผลสำเร็จเห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนมากกว่า

2.1.3 ผู้บริหารขาดการติดตามประเมินผลงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง

### 2.2 ปัญหาจากตัวผู้สอน

2.2.1 ครูไม่เข้าใจการเรียนการสอนตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ซึ่งต้องใช้วิธี สอนที่หลากหลาย ครูเป็นจำนวนมากที่มีรูปแบบการสอนเพียงแบบเดียวและนักเรียนจะต้องเรียน ตามที่ครูสอนทั้ง ๆ ที่ผู้เรียนแต่ละคนก็มีรูปแบบการเรียนที่แตกต่างกัน

2.2.2 ครูมุ่งสอนในลักษณะกลุ่มใหญ่ไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้เด็กเรียนอ่อนหรือเรียนไม่ทันเพื่อน มีปัญหาและการสอนซ่อมเสริมก็ยังไม่เป็นระบบที่มี ประสิทธิภาพ

2.2.3 ครูไม่ได้สอนวิชาที่ตนเองเรียนมา ทำให้การเรียนการสอนขาดประสิทธิภาพ

2.2.4 ครูไม่ได้มุ่งที่กระบวนการหาความรู้ ยังใช้วิธีการสอนแบบเดิมไม่มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น

### 2.3 ปัญหาจากตัวคณะกรรมการสถานศึกษา

2.3.1 คณะกรรมการสถานศึกษาไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ

2.3.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขาดความรู้ ความเข้าใจในงานวิชาการ

2.3.3 คณะกรรมการสถานศึกษาไม่มีเวลาให้กับงานในสถานศึกษาอย่างแท้จริง

3. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง และที่ตั้งสถานศึกษามีรายละเอียดดังนี้

3.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน ของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีเพศต่างกัน ผลการเปรียบเทียบ พบว่า โดยภาพรวมด้านลักษณะหลักสูตร ด้านแนวการบริหารจัดการ ด้านแนวการจัดการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร และด้านแนวการประเมินผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน มีสภาพการบริหารงานวิชาการเหมือนกัน

3.2 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน ของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีตำแหน่งต่างกัน ผลการเปรียบเทียบพบว่า โดยภาพรวม ด้านลักษณะหลักสูตร ด้านแนวการบริหารจัดการ ด้านแนวการจัดการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร และด้านแนวการประเมินผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีสภาพการบริหารงานวิชาการเหมือนกัน

3.3 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน ของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา จากสถานศึกษาที่มีที่ตั้งสถานศึกษาต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมด้านลักษณะหลักสูตร ด้านแนวการบริหารจัดการ ด้านแนวการจัดการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร และด้านแนวการประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีที่ตั้งสถานศึกษาต่างกันมีสภาพการบริหารงานวิชาการเหมือนกัน ส่วนด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีที่ตั้งสถานศึกษาต่างกัน มีแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ไม่เหมือนกัน

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของไพรวັນ จงรักดี (2541, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา พบว่าการบริหารงานวิชาการในภาพรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ รวมถึงงานวิจัยของสุชิน ทดแทน (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี พบว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และวัณณะ ปาละพันธ์ุ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนศรีราชา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่าครูที่มีประสบการณ์มากกับครูที่มีประสบการณ์น้อยไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนตัวแปรขนาดสถานศึกษาที่พบว่าสถานศึกษาขนาดต่างกันมีสภาพการบริหารงานวิชาการต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีเพศ ตำแหน่ง ที่ตั้งสถานศึกษาต่างกัน มีสภาพการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนให้ความสำคัญกับงานวิชาการเป็นอย่างมาก โดยถือว่างานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษา ในระดับสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการดำเนินงาน ที่เกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียน โดยทั่วไปงานวิชาการจะประกอบด้วยการศึกษาปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดเตรียมการเรียนการสอน การจัดวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียน การสอน และสื่อการเรียนการสอน การส่งเสริมการสอน การวัดและประเมินผล การดำเนินงานเกี่ยวกับห้องสมุด แหล่งการเรียนรู้ การนิเทศติดตามผล การวางแผนและการกำหนดวิธีดำเนินงานทางด้านวิชาการ รวมถึงการประชุมทางวิชาการ การบริหารงานวิชาการในยุคปฏิรูปการศึกษา สถานศึกษามีโอกาสในการตัดสินใจมากขึ้น ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจทางการศึกษาที่ให้สถานศึกษารับผิดชอบการบริหารงานวิชาการโดยตรง เป็นเรื่องที่สถานศึกษาจะต้องปรับตัวอย่างมาก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 (ม.ป.ป., หน้า 42) ส่วนด้านการประเมินผลการศึกษาผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในเขตที่ตั้งสถานศึกษาแตกต่างกันมีสภาพการบริหารงานวิชาการไม่เหมือนกัน และขนาดสถานศึกษาต่างกันก็มีสภาพการบริหารงานวิชาการไม่เหมือนกัน แสดงให้เห็นว่าเขตที่ตั้งสถานศึกษาและขนาดของสถานศึกษามีความสำคัญต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ เนื่องจากสถานศึกษาขนาดใหญ่และมีความพร้อมส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในเขตเทศบาล และสถานศึกษาขนาดใหญ่ก็มีความพร้อมในด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ อาคารสถานศึกษา มากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของประยูทธ บรรจงการ (2546, หน้า 30) พบว่าโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กจะ

เสียเปรียบในด้านความพร้อมของทรัพยากร ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการศึกษา อันเป็นผลให้คุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ส่วนโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่จะมีบุคลากรและมีรายได้สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอนของครูได้พอเพียง

4. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และที่ตั้งสถานศึกษามีรายละเอียดดังนี้

4.1 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวม ด้านลักษณะหลักสูตร ด้านแนวการบริหารจัดการ ด้านแนวการจัดการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร และด้านแนวการประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการบริหารงานวิชาการเหมือนกัน

4.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีตำแหน่งต่างกันโดยภาพรวม ด้านลักษณะหลักสูตร ด้านแนวการบริหารจัดการ ด้านแนวการจัดการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร และด้านแนวการประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีตำแหน่งต่างกัน มีปัญหาการบริหารงานวิชาการเหมือนกัน

4.3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีที่ตั้งสถานศึกษาต่างกันโดยภาพรวม ด้านลักษณะหลักสูตร ด้านแนวการบริหารจัดการ ด้านแนวการจัดการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร และด้านแนวการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีที่ตั้งสถานศึกษาต่างกัน มีปัญหาการบริหารงานวิชาการไม่เหมือนกัน

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมร เตชาฤทธิ์ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว พบว่า เมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งผู้บริหารและครูผู้สอนและประสบการณ์ โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ วัณณะ ปาละพันธ์ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนศรีราชา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่า ครูที่มีประสบการณ์มากกับครูที่มีประสบการณ์น้อยไม่แตกต่างกันรวมทั้งผลงานวิจัยของ จงถนอม จำนงค์จิตร (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการนิเทศงานวิชาการ

ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว พบว่า จำแนกตามประเภทการณ์ในการบริหารงานไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีเพศ ตำแหน่ง และที่ตั้งสถานศึกษาต่างกัน มีปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในพื้นที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามมาตรา 35 ทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการบริหารจัดการตามมาตรา 39 จะเห็นได้ว่าการะงันในการจัดทำหลักสูตร การบริหารจัดการในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ในสถานศึกษามีมากมาย ในขณะที่บุคลากรในการปฏิบัติมีอยู่อย่างจำกัด ส่วนตัวแปรด้านเขตที่ตั้ง และขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน ผู้บริหารและครูผู้สอนมีปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและแตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาลส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ปกครองนักเรียนมีอาชีพเกษตรกรและยากจนทำให้นักเรียนต้องขาดมากเพราะต้องช่วยพ่อแม่ทำงาน รวมถึงผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับ อ่ำภา บุญช่วย (2537, หน้า 190-193) ได้กล่าวถึงปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาว่าเกิดจากตัวนักเรียน กล่าวคือ ผู้เรียนขาดเรียนมากเพราะต้องช่วยพ่อแม่ทำงาน ผู้เรียนขาดแคลนอุปกรณ์ในการเรียน ความพร้อมของผู้เรียนแตกต่างกันและปัญหาด้านสุขภาพของผู้เรียนและเกิดจากตัวผู้ปกครอง กล่าวคือผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการเรียนการสอนทั้งให้เป็นหน้าที่ของโรงเรียน ผู้ปกครองมีทัศนคติไม่ดีต่อโรงเรียนถือเป็นเรื่องยุ่งยากเมื่อต้องไปร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนและปัญหาความยากจนของผู้ปกครอง รวมถึงสมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2541, หน้า 30-31) กล่าวว่าความเจริญแบบเมือง ทำเลที่ตั้งของโรงเรียน การให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ตลอดจนลักษณะการประกอบอาชีพล้วนมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา แต่สถานที่ตั้งของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตอุตสาหกรรม หรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ซึ่งสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลจะมีปัจจัยที่ได้เปรียบในด้านชุมชนและงบประมาณมากกว่าสถานศึกษาที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล รวมถึงสถานศึกษาขนาดเล็ก มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ เนื่องจากสถานศึกษาขนาดเล็กขาดความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่ ทำให้การพัฒนาทางด้านวิชาการมีข้อจำกัด ซึ่งต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่ที่มีความพร้อมในทุกๆ ด้าน ดังที่ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์ (2526, หน้า 222) ได้กล่าวว่าปัญหาการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษา ส่วนใหญ่จะประสบปัญหาในเรื่องจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมด้านทรัพยากร ส่วนใหญ่จะทำตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้แต่โรงเรียนขนาดเล็กจะประสบปัญหาในการปฏิบัติ ให้ได้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้อันเนื่องมาจากขาดแคลนบุคลากร ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ และขาดการติดตามและประเมินผลที่ดี

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการวิจัยพบว่าสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 มีข้อที่ควรเสนอแนะ ดังนี้

1.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เมื่อจำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษาแล้ว พบว่า สถานศึกษาที่อยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาล มีสภาพการบริหารงานวิชาการในด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้แตกต่างกัน ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จึงควรให้การสนับสนุนการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ให้กับสถานศึกษาที่อยู่นอกเขตเทศบาลให้มากยิ่งขึ้น

1.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เมื่อจำแนกตามที่ตั้งสถานศึกษาโดยรวมและด้านแนวการบริหารจัดการด้านแนวการจัดการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ด้านแนวการพัฒนาบุคลากร และด้านแนวการประเมินผลแตกต่างกัน กล่าวคือสถานศึกษาที่อยู่นอกเขตเทศบาลมีปัญหาในเรื่องดังกล่าวมาก ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จึงควรให้การแก้ปัญหาดังกล่าวกับสถานศึกษาที่อยู่นอกเขตเทศบาลด้วย

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ควรจัดสรรงบประมาณให้กับสถานศึกษาที่อยู่นอกเขตเทศบาล และเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก เพิ่มมากขึ้น

1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ควรนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนี้ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันให้มีประสิทธิภาพต่อไป

### 2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2

2.2 ควรศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานด้านอื่นๆ ของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2

2.3 ควรศึกษาถึงความพร้อมของการกระจายอำนาจ ด้านการบริหารงานวิชาการงบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารงานทั่วไป ให้กับโรงเรียนในฝันของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

## บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :  
ทีปส พลัฒบลิเคชัน.
- กาญจนา เกียรติประวัติ. (2544). วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 2).  
กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- กิติมา ปรีดีดีลก. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ :  
อักษรพิพัฒน์.
- เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1, สำนักงาน. (ม.ป.ป.). แผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ  
2547. ชลบุรี : ผู้แต่ง.
- เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2, สำนักงาน. (ม.ป.ป.). แผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ  
2548. ลพบุรี : ผู้แต่ง.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน.(2528). ชุดฝึกอบรมประสิทธิภาพการบริหาร  
โรงเรียนประถมศึกษา เล่ม 3. กรุงเทพฯ : เจริญพานิช.
- \_\_\_\_\_. (2529). คู่มือบริหารงานวิชาการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- \_\_\_\_\_. (2531). คู่มือบริหารงานวิชาการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- \_\_\_\_\_. (2534). ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ :  
อรุณการพิมพ์.
- \_\_\_\_\_. (2536). คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา (ฉบับ  
ปรับปรุง). กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- \_\_\_\_\_. (2540). การปฏิรูปการศึกษา ปี 2540. กรุงเทพฯ : สำนักงาน.
- \_\_\_\_\_. (2541 ก). การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- \_\_\_\_\_. (2541 ข). หน่วยศึกษานิเทศก์. คู่มือศึกษานิเทศก์ : การใช้ชุดฝึกอบรมด้วย  
ตนเองการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพฯ :  
ครูสภาลาดพร้าว.
- \_\_\_\_\_. (2543). แนวทางการประกันคุณภาพภายในเขตการศึกษาเพื่อพร้อมรับการ  
ประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- \_\_\_\_\_. (2544 ก). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ :  
ครูสภาลาดพร้าว.
- \_\_\_\_\_. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2  
พ.ศ. 2545). กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

- คมกฤช คัมภีรานนท์. (2546). **สภาพและปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- จิตการุณ วัชรราชันย์. (2544). **สภาพและปัญหาการบริหารงานอำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- จงถนอม จำนงค์จิตร. (2545). **ปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2537). **สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 6)**. กรุงเทพฯ : เจริญผล.
- ดำเนิน ปรางพรหม. (2542). **ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทัศนพล ดุมนสุนทร. (2541). **การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทวน เทียงเจริญ. (2546). **สภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี สิงห์บุรีและสระบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- นงเยาว์ ชาราศรีสุทธิ. (2529). **การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญชม ศรีสะอาด, และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). **การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง**. วารสารการวัดผลการศึกษา 3, 23-24.
- บุญเลิศ รอดเชื้อ. (2547). **สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล 4 วัดเมืองใหม่ ในทรรศนะของผู้บริหาร ครูผู้ปฏิบัติการสอน ผู้ปกครองนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 และ 4**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ประพันธ์ ปิยะสุข. (2542). **ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ประวิทย์ วงษ์แก้ว. (2546). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน  
ประถมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา  
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประยุทธ์ บรรจงการ. (2546). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถม  
ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดจันทบุรี.  
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรีชา คัมภีรปกรณ์. (2526). เอกสารชุดการสอนวิชาการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา  
หน่วยที่ 5-6 และหน่วยที่ 5-7. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สหออฟเซ็ท.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2530). ทิศทางของหลักสูตรการศึกษาของไทย ถึงเวลาของ  
หลักสูตรเชิงรุกแล้ว. ม.ป.ท.
- ไพโรจน์ ชูช่วย. (2532). การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน  
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์  
ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- ไพรวรรณ จงรักดี. (2541). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา  
ในสังคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต  
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปิฎก โสธร. (2526). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.
- ปลื้ม สายยศ, และอังคณา สายยศ. (2538). หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :  
ทวีกิจการพิมพ์.
- วัฒนา สังข์ศิริจันทร์. (2541). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา  
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต  
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วัฒนะ ปาละพันธ์. (2546). ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน  
ศรีราชา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต  
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ :  
รุ่งเรืองธรรม.
- วิจิต สุรัตน์เรืองชัย. (2525). วิธีสอนทั่วไป. ชลบุรี : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน  
มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ศิริพร จันทโชติ. (2543). **สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาระดับ  
ก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญา  
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2542). **ปฏิรูปการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- \_\_\_\_\_. (2546 ก). **โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- \_\_\_\_\_. (2546 ข). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม  
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติ  
การศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและ  
พัสดุภัณฑ์.
- \_\_\_\_\_. (ม.ป.ป.). **การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (school based  
management)**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สมร เดชาฤทธิ์. (2546). **ปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร  
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวัฒนานคร  
จังหวัดสระแก้ว**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุโขทัยธรรมาราช, มหาวิทยาลัย. (2539). **การจัดการโรงเรียนประถมศึกษา หน่วยที่ 1-6**.  
กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- สุจริต เพียรชอบ. (2530). **การประเมินหลักสูตร**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชิน ทดแทน. (2546). **การบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ของ  
โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญา  
มหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- สุวรีย์ ศิริโกคาภิรมย์. (2546). **การวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. ลพบุรี : ฝ่ายเอกสาร  
การพิมพ์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- สุวิมล ดิรกานนท์. (2543). **การประเมินโครงการ : แนวทางสู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 2)**.  
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชัญ. (2541). **การประกันคุณภาพการศึกษา วารสารวิชาการ, 1(4), 30-36**.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1. (2547). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ  
2547**. ลพบุรี : ผู้แต่ง.
- องค์การ อินทรมพรรย์. (2526). **การจัดการโรงเรียนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2527). **หลักการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ :  
อนงค์ศิลป์การพิมพ์.
- อำภา บุญช่วย. (2537). **การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ :  
ไอ เอส พรินติ้งเฮาส์.

- หยด คนโตทอง. (2544). สภาพและปัญหาการประเมินภายในของโรงเรียน สำนักงาน  
การประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สถาบันราชภัฏ  
เทพสตรี.
- Agthe, Robert R. (1979). The elementary principals perception of their own and teacher  
rails in curriculum decision making. **Dissertation Abstracts International 29**,  
(1979) : 311-314.
- Cave, J. (1992). The Urban Elementary Principle as Instructional Supervisor  
(Elementary Principle, Supervision). **Dissertation Abstracts International 30**,  
(1992) : 322-325.
- Cronbach, Lee. J. (1990). **Essentials of psychological test** (5<sup>th</sup> ed.) New York : Harper  
Collins.
- Goodhart, H. (1991). "The Instrument and Expressive Characteristics of Public  
Secondary School and Effectiveness." **Dissertation Abstracts International**  
**29**, (1991) : 216-219.
- Krejcie, Robert. V. & Morgan, D. (1970). Determining Sample Size for Research  
Activities. **Education and Psychological Measurement 30**, (1970) : 607-610.
- Liu, C. (1985). An identification of principals instruction leadership behavior in effective  
high school **Dissertation Abstracts International 27**, (1985) : 115-118.
- McCathy, Water M. (1971). "The Role of the Secondary School Principals in New  
Jersey." **Dissertation Abstracts International 17**, (1971) : 131-133.
- Spirito, J. (1990). "The Instructional Leadership Behaviors of Principals in Middle School  
in California and the Impact of their Implementation of Academic Achievement."  
**Dissertation Abstracts International 28**, (1990) : 132-134.
- White, M. (1993). **Elementary principals in the administration of integrated special  
education programs special education administration**. Arizona : Northern  
Arizona University.
- William, Van M., & Owen Carles. (1972). An in-depth investigation of explicitly tasks  
performed by selected Indiana junior high school principal. **Dissertation  
Abstracts International 17**, (1972) : 125-127.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ก  
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

### แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน  
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2

-----

#### คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 2 ตอน คือ  
 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม  
 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ  
 ของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2
2. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ตามสภาพความเป็นจริงในการ  
 ปฏิบัติงาน
3. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามครั้งนี้ จะไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานของ  
 ท่าน และผู้วิจัยนำผลมาใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน  ตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ
  - ชาย
  - หญิง
2. ตำแหน่ง
  - ผู้บริหารสถานศึกษา
  - ครู
  - คณะกรรมการสถานศึกษา
3. ที่ตั้งสถานศึกษา
  - ในเขตเทศบาล
  - นอกเขตเทศบาล

**ตอนที่ 2** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน  
ในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2

**คำชี้แจง** แบบสอบถามนี้แบ่งเป็นศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยให้ท่าน  
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือของแต่ละข้อความตามสภาพและปัญหาที่เป็น  
จริง โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้ คือ

ให้น้ำหนัก 5 คะแนน หมายถึง มีสภาพและปัญหาการบริหารงาน  
วิชาการมากที่สุด

ให้น้ำหนัก 4 คะแนน หมายถึง มีสภาพและมีปัญหาการบริหารงาน  
วิชาการมาก

ให้น้ำหนัก 3 คะแนน หมายถึง มีสภาพและมีปัญหาการบริหารงาน  
วิชาการปานกลาง

ให้น้ำหนัก 2 คะแนน หมายถึง มีสภาพและมีปัญหาการบริหารงาน  
วิชาการน้อย

ให้น้ำหนัก 1 คะแนน หมายถึง มีสภาพและมีปัญหาการบริหารงาน  
วิชาการน้อยที่สุด









มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

## รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

1. ผศ.ดร.เสน่ห์ สุขเคหา Ph.D. (Ed. Admin)  
Adamson University  
สถานที่ทำงาน คณะครุศาสตร์  
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. ผศ.กิตติ โพธิ์ศรีสูง กศ.ม. (พลศึกษา)  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร  
สถานที่ทำงาน คณะครุศาสตร์  
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. นายต่อศักดิ์ บุญเสือ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร  
สถานที่ทำงาน โรงเรียนนิคมลำนารายณ์  
อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
4. นายสุตใจ มอญรัตน์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)  
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา  
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านบัวชุม  
อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
5. นายอรุณ รักไคร้ ค.ม. (การบริหารการศึกษา)  
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี  
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านเกาะรัง  
อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย



## บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕

เรื่อง ขอลาอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผศ.ดร.สมนธ์ สุขเดहा

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายประวิทย์ อ่อนแล้ว นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต ๒ โดยมี ผศ.ชูเกียรติ โพธิ์มัน เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ นายมานพ ขมาวิมล เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใ้ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา

ณ โอกาสนี้

(ผศ.สุเทพ อ่อนไอว)

คณบดีคณะครุศาสตร์



## บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผศ.กิตติ โพธิ์ศรีสูง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.เค้าโครงวิทยานิพนธ์

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายประวิทย์ อ่อนแล้ว นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต ๒ โดยมี ผศ.ชูเกียรติ โพธิ์มัน เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ นายมานพ ชมาวิมล เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใ้ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา

ณ โอกาสนี้

(ผศ.สุเทพ อ่อนไสว)

คณบดีคณะครุศาสตร์



๐๕๔๕.๐๒/๕๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี  
ถนนนารายณ์มหาราช  
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน นายค้อศักดิ์ บุญเสื่อ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายประวิทย์ อ่อนแล้ว นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและปัญหา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต ๒ โดยมี ผศ.ชูเกียรติ โทธีมัน เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ นายมานพ ขมาวิมล เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร้ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบ คุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.สุเทพ อ่อนใสว)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน  
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ , ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๕ คို့ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email : [rajabhat@thepsatri.rits.ac.th](mailto:rajabhat@thepsatri.rits.ac.th)



๐๕๔๕.๐๒/๕๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี  
ถนนนารายณ์มหาราช  
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน นายสุกิจ มอญรัก

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายประวิทย์ อ่อนแล้ว นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต ๒ โดยมี ศศ.ชูเกียรติโพธิ์มัน เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ นายมานพ ชมาวิมล เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใ้รขอกความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ความเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศศ.สุเทพ อ่อนไสว)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ , ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๕ ต่อ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email : [rajabhat@theptsatri.rits.ac.th](mailto:rajabhat@theptsatri.rits.ac.th)



๐๕๔๕.๐๒/๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี  
ถนนนารายณ์มหาราช  
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน นายอรุณ รักไกร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายประวิทย์ อ่อนแล้ว นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในพื้นที่ศึกษาลพบุรี เขต ๒ โดยมี ผศ.ชูเกียรติ โพธิ์มัน เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ นายมานพ ขมาวิมล เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โค้งขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.สุเทพ อ่อนไสว)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน  
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ , ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๕ คีย์ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email : [rajabhat@theptsatri.rits.ac.th](mailto:rajabhat@theptsatri.rits.ac.th)



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๐๒/๑๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี  
ถนนนารายณ์มหาราช  
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

ด้วย นายประวิทย์ อ่อนแก้ว นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต ๒ โดยมี ศศ.ชูเกียรติ โพธิ์มัน เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และนายมานพ ขมาวิมล เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนระหว่างการเก็บข้อมูลซึ่งสถานศึกษาในสังกัดของท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นายประวิทย์ อ่อนแก้ว ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ผู้บริหาร ครูผู้สอนและ คณะกรรมการสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดของท่าน ได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงดังรายละเอียดที่แนบมา หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณาอนุเคราะห์ด้วยจักเป็นพระคุณอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(ศศ.สุเทพ อ่อนไสว)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๕ คีย์ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email: www.rits.ac.th

## ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์

ชื่อ-ชื่อสกุล	นายประวิทย์ อ่อนแก้ว
เกิดเมื่อ	19 กรกฎาคม 2500
สถานที่เกิด	ตำบลจันทรา อำเภอนิคมบ่งศรี จังหวัดสิงห์บุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	45/1 หมู่ที่ 1 ตำบลท่าดินดำ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
<b>ประวัติการศึกษา</b>	
พ.ศ. 2516	ม.ศ.3 โรงเรียนหัวไผ่ จังหวัดสิงห์บุรี
พ.ศ. 2518	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) วิทยาลัยครูเทพสตรี
พ.ศ. 2520	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (ป.กศ.สูง) วิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป วิทยาลัยครูเทพสตรี
พ.ศ. 2522	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป วิทยาลัยครูเทพสตรี
พ.ศ. 2550	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
<b>ประวัติการทำงาน</b>	
พ.ศ. 2523	อาจารย์ 1 โรงเรียนบ้านท่าดินดำ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
พ.ศ. 2529	ครูใหญ่โรงเรียนบ้านเขาตะแคง อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
พ.ศ. 2539	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านเขาตะแคง อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
พ.ศ. 2542	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดโพธิ์งาม อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
พ.ศ. 2545-ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโพธิ์งาม อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี